

4. Analytická část

4.1 Nemocensky pojištěné osoby

Základním ukazatelem, ke kterému se vztahují údaje o pracovní neschopnosti, je ukazatel průměrného počtu nemocensky pojištěných osob.

Průměrný počet nemocensky pojištěných osob – ukazatel udává průměrný počet osob, které jsou povinně či dobrovolně nemocensky pojištěné podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Zahrnuje všechny osoby, které byly alespoň po jeden den vykazovaného období nemocensky pojištěné. V případě více překrývajících se pojistných vztahů pojištěnce v rámci jednoho zaměstnavatele a jedné mzdové účtárny se započítává pojištěnec pouze jedenkrát. V ostatních případech je pojištěnec započítáván tolikrát, kolik má pracovněprávních pojistných vztahů.

Poznámka:

Do průměrného počtu nemocensky pojištěných **nejsou započtení** příslušníci Policie ČR, Hasičského záchranného sboru ČR, Celní správy ČR, Vězeňské služby ČR, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a vojáci z povolání.

Od roku 2024 **nejsou zahrnuty** osoby pracující na základě DPP.

Způsob výpočtu:

Průměrný počet nemocensky pojištěných osob = počet dnů nemocenského pojištění jednotlivých pojištěných osob ve vykazovaném období / počet kalendářních dnů ve vykazovaném období.

V roce 2025 činil v Česku průměrný počet nemocensky pojištěných osob **celkem 4 707 tisíc osob**, meziročně o 58 tisíc (tj. o 1,22 %) osob méně, viz tabulka 4.1. Po předchozím výraznějším poklesu v roce 2020, na kterém se zřejmě odrazilo propouštění v některých odvětvích jako následek epidemie nemoci COVID-19, se již v roce 2022 počet nemocensky pojištěných vrátil na hodnoty z let 2018 a 2019, ba je dokonce překonal. Na meziročních změnách průměrného počtu pojištěnců v období let 2022–2025 se mohly podílet také migrační pohyby občanů z Ukrajiny, kteří zejména během 1. pololetí roku 2022 přicestovali do Česka a při nástupu do zaměstnání jim vznikla účast na nemocenském pojištění, tudíž se stali po dobu výkonu práce v Česku součástí systému nemocenského pojištění.

Tab. 4.1 Průměrný počet nemocensky pojištěných osob v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

v tis.

Rok	Celkem	podle pohlaví		Zaměstnanci	podle pohlaví		OSVČ	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2015	4 507,0	2 301,3	2 205,7	4 417,6	2 252,8	2 164,8	89,4	48,5	40,9
2016	4 571,3	2 328,5	2 242,8	4 481,8	2 273,5	2 208,3	89,5	55,0	34,5
2017	4 671,8	2 370,0	2 301,8	4 582,2	2 315,8	2 266,4	89,7	54,2	35,4
2018	4 732,7	2 391,4	2 341,3	4 641,5	2 336,8	2 304,6	91,3	54,5	36,7
2019	4 732,9	2 384,9	2 348,0	4 638,5	2 329,4	2 309,1	94,4	55,5	39,0
2020	4 690,4	2 354,0	2 336,4	4 594,7	2 298,4	2 296,3	95,7	55,5	40,1
2021	4 708,2	2 354,2	2 354,0	4 609,6	2 297,4	2 312,2	98,5	56,8	41,8
2022	4 747,9	2 358,5	2 389,4	4 647,0	2 300,7	2 346,3	100,9	57,8	43,1
2023	4 766,9	2 353,9	2 413,0	4 667,9	2 297,5	2 370,5	98,9	56,4	42,5
2024	4 764,8	2 341,0	2 423,8	4 669,4	2 287,2	2 382,2	95,4	53,8	41,6
2025	4 706,8	2 309,9	2 396,9	4 612,0	2 257,1	2 354,9	94,8	52,8	42,0

Počtvrté v řadě za sebou se v období poslední dekády, i přes meziroční pokles počtu pojištěných osob, mezi pojištěnci nacházelo více žen (51 %) než mužů (49 %). V roce 2025 bylo nemocensky pojištěných 2 397 tisíc žen a 2 310 tisíc mužů. Tento stav patrně opět souvisel s migračními pohyby občanů, resp. převážně právě občanek, žen se svými potomky, z Ukrajiny. Vliv může také mít zvyšující se věk žen při odchodu do důchodu.

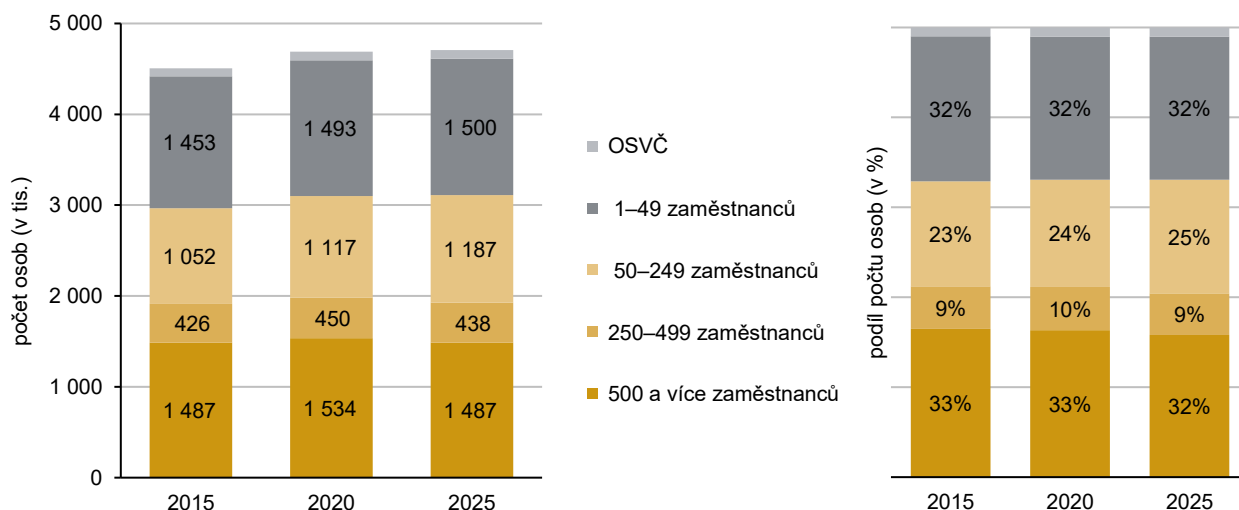
Meziročně poklesl počet pojištěných žen o necelých 27 tisíc (v relativním vyjádření o 1,11 %), mezi muži byl pak zaznamenán pokles mírně vyšší, o 31 tisíc pojištěnců (tj. o 1,33 %). Zatímco při porovnání s rokem 2015 se počet pojištěných mužů příliš nezměnil (+0,4 %), počet pojištěných žen vzrostl o téměř 9 %.

Počet dobrovolně nemocensky pojištěných, tedy **osob samostatně výdělečně činných (OSVČ)**, meziročně nepatrně poklesl o 0,6 tisíc (0,61 %) na hodnotu 94,8 tisíc osob. Podíl pojištěných OSVČ na celkovém počtu OSVČ vykonávajících hlavní činnost dosáhl 13,7 %, přibližně o 2 p. b. méně než v letech 2015 a 2020, resp. o 1 p. b. méně oproti roku 2023. Muži se v roce 2025 na celkovém počtu nemocensky pojištěných OSVČ podíleli z 55,7 %, ženy poté z 44,3 %. Počet nemocensky pojištěných samostatně výdělečně činných žen od roku 2015 vzrostl o 2,7 %, počet mužů o 8,9 %. Vývoj početního zastoupení žen může být ovlivněn například nárokem na peněžitou podporu v mateřství i větší ochotou žen samostatně výdělečně činných si nemocenské platit.

Pomineme-li meziroční pokles v roce 2020 a stagnaci v roce 2019, je patrné, že se vlivem rostoucího počtu zaměstnanců v letech 2015–2024 kontinuálně zvyšoval i celkový průměrný počet nemocensky pojištěných. Meziroční propad počtu zaměstnanců v roce 2025 o 57,4 tisíc (1,2 %) představoval poté hlavní sílu stojící za přerušením dosavadního růstového trendu průměrného počtu nemocensky pojištěných. Mezi lety 2015 a 2025 došlo k nárůstu celkového počtu pojištěnců i **pojištěných zaměstnanců** shodně o 4,4 % (o 200, resp. o 194 tisíc). Na tomto nárůstu se podílely větší měrou ženy. Za uvedené období vzrostl počet nemocensky pojištěných **zaměstnankyň** o 8,8 % (190 tisíc), počet nemocensky pojištěných zaměstnanců (mužů) se zvýšil o 0,2 % (4 tisíce).

Z pohledu **velikosti podniku** (viz graf 4.1) pracovala v roce 2025 necelá třetina nemocensky pojištěných osob (1 487 tisíc) ve velkých firmách s 500 a více zaměstnanci. Ve srovnání s rokem 2015 se jejich počet prakticky nezměnil, při porovnání s rokem 2020 pak poklesl o 47 tisíc. Další necelá třetina pojištěných připadala na podniky mající méně než 50 zaměstnanců, kde v roce 2025 pracovalo 1 500 tisíc nemocensky pojištěných osob, o 47 tisíc více než v roce 2015, resp. o 6 tisíc více oproti roku 2020. V průběhu dekády nejvíce narostl počet zaměstnanců ve středně velkých podnicích s 50–249 zaměstnanci, konkrétně o zhruba 135 tisíc (1,9 %). Nejnižší absolutní i relativní zastoupení mezi nemocensky pojištěnými osobami mají OSVČ, které jsou, jak již bylo zmíněno, pojištěny dobrovolně. Jejich podíl na celkovém počtu pojištěnců v Česku se dlouhodobě pohybuje okolo 2 % (2,01 % v roce 2025, o 0,03 p. b. více oproti roku 2015).

Graf 4.1 Průměrný počet nemocensky pojištěných osob podle velikosti podniku v letech 2015, 2020 a 2025

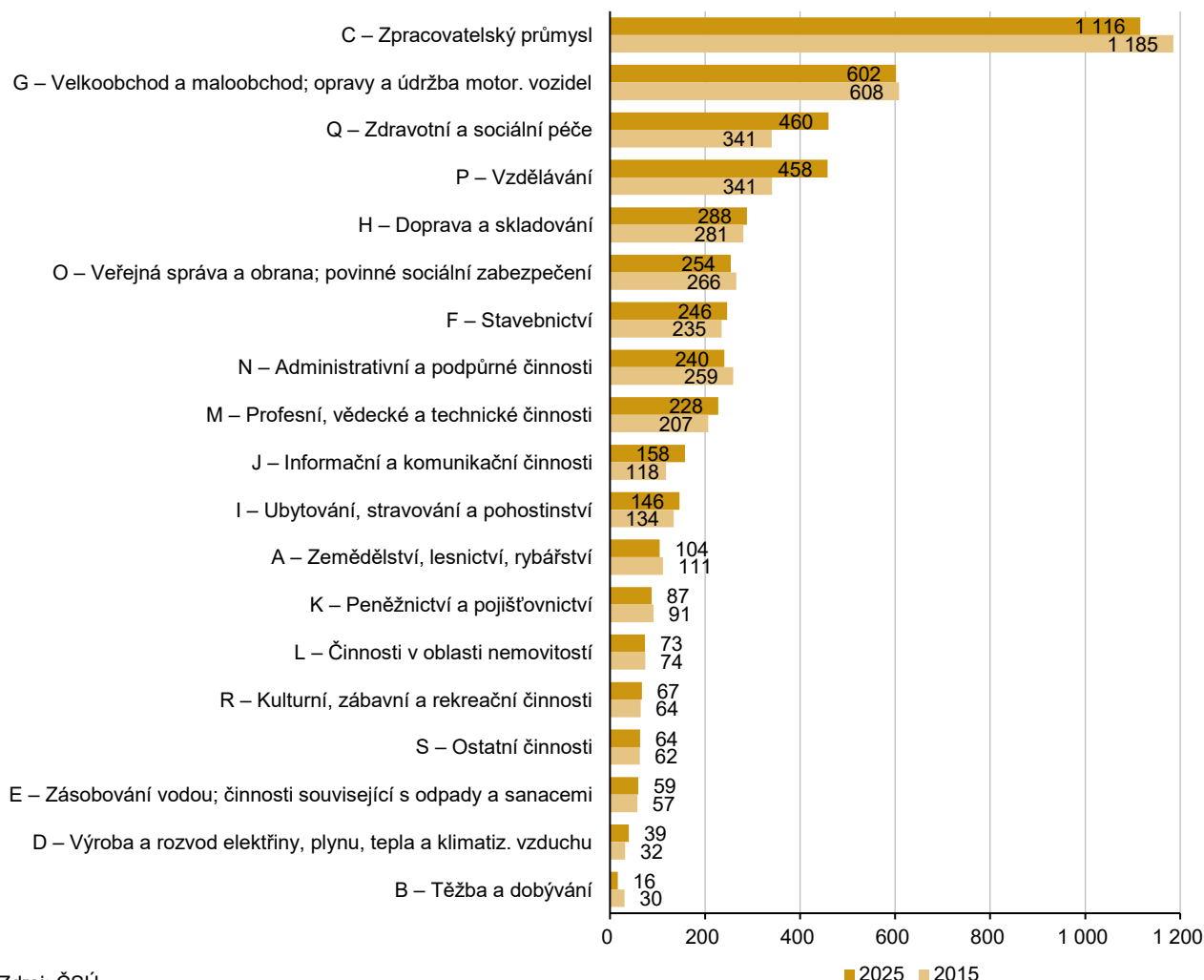

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce zastoupenými **odvětvími** z hlediska počtu nemocensky pojištěných osob jsou dlouhodobě sekce Zpracovatelský průmysl a Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, což odráží strukturu české ekonomiky. V roce 2025 tato dvě odvětví dohromady zaměstnávala 36,5 % (1,7 mil.) všech nemocensky pojištěných, přičemž na podniky s převažující ekonomickou činností ve Zpracovatelském průmyslu připadalo 23,7 % (1,1 mil.) pojištěnců. V rámci zpracovatelského průmyslu působilo nejvíce nemocensky pojištěných osob v automobilovém průmyslu (CZ-NACE oddíl 29), kde v roce 2025 pracovalo 15,1 % (169 tis.) pojištěnců

zaměstnaných ve Zpracovatelském průmyslu. S menším odstupem následovaly kovozpracující (oddíl 25) a strojírenský (oddíl 28) průmysl, na které připadlo 13,4 %, resp. 10 %. Vzhledem k důležitému postavení Zpracovatelského průmyslu v rámci české ekonomiky je této sekci věnována část 6 tabulkové přílohy.

Graf 4.2 Průměrný počet nemocensky pojištěných osob podle odvětví (sekce CZ-NACE) v letech 2015 a 2025 (v tis.)

Zdroj: ČSÚ

V odvětvových sekcích Veřejná správa¹⁴, Vzdělávání a Zdravotní a sociální péče byla v roce 2025 celkově zaměstnána téměř čtvrtina (24,9 %) všech nemocensky pojištěných. Dohromady v těchto odvětvových sekcích více než tři čtvrtiny (76,6 %) pojištěnců byly ženy. Například jen v sekci Zdravotní a sociální péče dosáhl podíl žen 80,1 %.

Oproti roku 2024 vzrostl počet nemocensky pojištěných osob nejvíce v odvětvích Zdravotní a sociální péče (o 9,2 tisíc, tj. o 2 %) a Vzdělávání (o 1,6 tisíc, tj. o 0,4 %). Naopak nejvýraznější meziroční pokles počtu pojištěnců evidovala odvětví Zpracovatelský průmysl a Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (o 30,1 a 8,5 tisíc, resp. o 2,7 a 1,4 %).

Mezi lety 2015 a 2025 se navýšil počet nemocensky pojištěných osob o takřka 200 tisíc (tj. o 4,4 %). Na uvedeném navýšení se podílely téměř výhradně ženy (z 96 %). Jejich počet za uvedené období vzrostl o 8,7 %, v absolutním vyjádření o 191 tisíc. Pro srovnání, počet pojištěných mužů se zvýšil o 8,6 tisíc (tj. o 0,4 %). Tomu odpovídá i srovnání dle odvětví. Nejvíce pojištěnců, 119 tisíc (35 %) přibýlo v sekci Zdravotní a sociální péče. Přičemž jen nárůst oproti roku 2020, v souvislosti se stupňujícím se náporem na zdravotnictví v podobě pandemie, potažmo i důsledkem stárnutí populace, činil přes 73 tisíc., resp. 19 %. Odvětvovou sekci s druhým

¹⁴ Celý název sekce O: Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení.

nejvyšším absolutním přírůstkem oproti roku 2015 bylo Vzdělávání. Zde počet osob nemocensky pojištěných vystoupal o necelých 117 tisíc, což představovalo přibližně 34% nárůst. Výrazné zvýšení bylo zaznamenáno i v odvětvové sekci Informační a komunikační činnosti, kde ve sledovaném období stoupl počet nemocensky pojištěných osob o 39,5 tisíce, tj. o 33,4 %. Tato odvětvová sekce zahrnuje kromě činností v oblasti informačních a komunikačních technologií (programování, IT poradenství, zpracování dat apod.) také celou řadu dalších ekonomických činností, např. vydavatelských, audiovizuálních, mediálních či telekomunikačních. Naopak odvětvími, která měla v roce 2025 méně pojištěnců než v roce 2015, byly zejména Zpracovatelský průmysl s poklesem o necelých 69 tisíc osob (5,8 %), následovaný Administrativními a podpůrnými činnostmi a Těžbou a dobýváním, vykazujících ztráty 19, resp. 14 tisíc osob (tj. 7,3 %, resp. 47 %). Rozdíly v průměrném počtu nemocensky pojištěných osob podle odvětví v letech 2015 a 2025 je znázorněn v grafu 4.2.

Průměrný počet nemocensky pojištěných mladistvých – ukazatel udává průměrný počet nemocensky pojištěných osob mladších 18 let (viz § 350 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Způsob výpočtu:

Průměrný počet nemocensky pojištěných mladistvých = počet dnů nemocenského pojištění jednotlivých pojištěných mladistvých ve vykazovaném období / počet kalendářních dnů ve vykazovaném období.

V roce 2025 bylo evidováno 11 302 nemocensky pojištěných mladistvých, tedy osob mladších 18 let. Na celkovém počtu pojištěnců se mladiství podíleli 0,2 %. Z hlediska odvětví bylo nejvíce nemocensky pojištěných mladistvých zaměstnáno v sekcích Administrativní a podpůrné činnosti (2 525), Ubytování, stravování a pohostinství (2 467), Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (2 074) a Zpracovatelský průmysl (1 398).

4.2 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti

4.2.1 Počet případů dočasné pracovní neschopnosti

Četnost dočasné pracovní neschopnosti (DPN) odráží **ukazatel počtu** nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Tento absolutní ukazatel je rovněž vhodný pro posouzení trendů vývoje pracovní neschopnosti v čase. Z hlediska porovnání jednotlivých odvětví ekonomické činnosti či velikosti podniku má však vyšší vypovídací schopnost **ukazatel relativní**, a to v podobě **počtu** nově hlášených případů pracovní neschopnosti **na 100 pojištěnců** v dané kategorii, např. ve Zpracovatelském průmyslu či v malých podnicích.

Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti – ukazatel zahrnuje nově hlášené případy pracovní neschopnosti vzniklé ve sledovaném období na základě hlášení o vzniku pracovní neschopnosti nemocensky pojištěných osob.

Počet případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců – ukazatel vyjadřuje počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti, které připadají v průměru na 100 nemocensky pojištěných osob.

Od 17. 1. do 28. 2. 2022 při testování na COVID-19 byly **některým pracujícím** vydány neschopenky pro karanténu či izolaci **duplicitně**. V zájmu operativního jednání při jejich vyřizování vydávali neschopenky jak praktičtí lékaři, tak krajské hygienické stanice. Z dostupných zdrojových databází však není možné duplicitní případy identifikovat a ani vyčíslit jejich míru. **Údaje za rok 2022 tudíž nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.**

Do jisté míry má duplicitní vydávání neschopenek **kromě počtu nahlášených případů vliv i na další prezentované a z nich odvozené ukazatele** (počet kalendářních dnů v pracovní neschopnosti, průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti, průměrný denní stav dočasně práce neschopných). Na uvedenou nesrovnatelnost dotčených ukazatelů za rok 2022 je u grafů a tabulek upozorněno formou poznámky pod objektem, u grafů pak také navíc šedou barvou sloupce.

Tab. 4.2 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti podle příčiny a pohlaví v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

v tis.

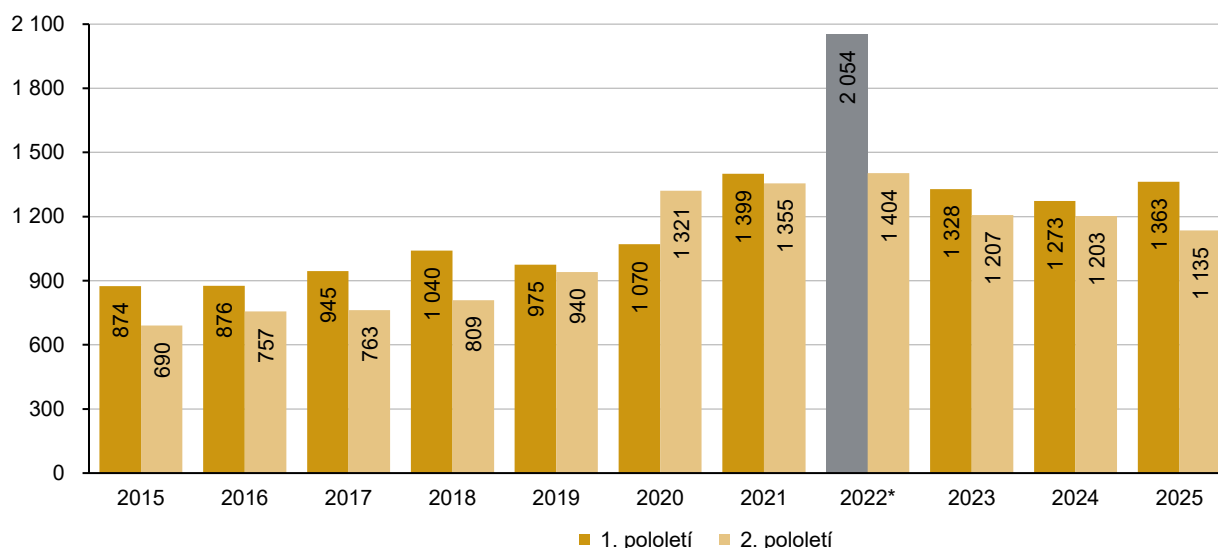
Rok	Celkem	podle pohlaví		Pro nemoc	podle pohlaví		Pro pracovní úrazy	podle pohlaví		Pro ostatní úrazy	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2015	1 563,5	751,8	811,7	1 383,9	632,6	751,3	46,3	32,1	14,2	133,3	87,0	46,2
2016	1 633,3	784,1	849,3	1 440,9	658,2	782,7	47,4	32,6	14,8	145,0	93,2	51,8
2017	1 707,5	814,5	893,0	1 510,9	687,8	823,1	47,5	32,6	14,9	149,1	94,1	55,1
2018	1 849,5	874,3	975,2	1 650,3	746,8	903,5	46,2	31,3	14,9	153,0	96,1	56,8
2019	1 914,8	902,3	1 012,5	1 711,2	772,9	938,3	44,6	30,1	14,5	159,0	99,3	59,7
2020	2 391,0	1 141,8	1 249,2	2 202,7	1 022,3	1 180,4	41,4	28,7	12,7	147,0	90,9	56,1
2021	2 754,8	1 342,9	1 411,9	2 549,7	1 213,5	1 336,3	44,9	31,1	13,8	160,1	98,3	61,8
2022*	3 457,6	1 588,5	1 869,1	3 240,3	1 453,3	1 787,1	44,6	29,9	14,7	172,7	105,4	67,3
2023	2 535,2	1 134,2	1 401,0	2 323,2	1 004,5	1 318,7	43,5	28,5	14,9	168,4	101,1	67,4
2024	2 476,2	1 113,6	1 362,5	2 266,9	987,3	1 279,6	43,8	28,7	15,1	165,4	97,6	67,8
2025	2 498,1	1 120,9	1 377,1	2 291,4	998,1	1 293,2	43,7	28,2	15,5	163,0	94,6	68,4

* Údaje za rok 2022 (celkem a pro nemoc) nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Jak je možné vidět v tabulce 4.2, v **roce 2025** bylo v Česku nahlášeno 2 498 tisíc případů **pracovní neschopnosti celkem**, o 22 tisíc (0,9 %) případů více než v předchozím roce. Počet nově hlášených případů se tak opět začal přibližovat hodnotám roku 2023. Ve srovnání s rokem 2019, před nástupem covidové pandemie, došlo k nárůstu počtu případů o 30,5 % (583 tisíc).

Vedle pandemie mělo na nárůst počtu případů pracovní neschopnosti v posledních letech také vliv (ačkoliv ve srovnání s pandemií podružný) zrušení karenční doby od 1. 7. 2019, kdy zaměstnanec nově dostává náhradu mzdy již od prvního dne neschopnosti, nikoliv až od dne čtvrtého, jako tomu bylo od počátku roku 2009 do června 2019.

Druhé pololetí roku 2025 evidovalo celkem 1 135 tisíc případů dočasné pracovní neschopnosti, o 228 tisíc případů méně než v pololetí prvním. Při porovnání dat za jednotlivá pololetí let 2015–2025 (s výjimkou roku 2020) je možné pozorovat přetrvávající trend výskytu vyššího počtu nově hlášených případů pracovní neschopnosti v prvních pololetích oproti pololetím druhým, viz graf 4.3. Obdobná situace platí také u pracovní neschopnosti pro nemoc, nejpočetnější podskupiny, viz graf 4.4.

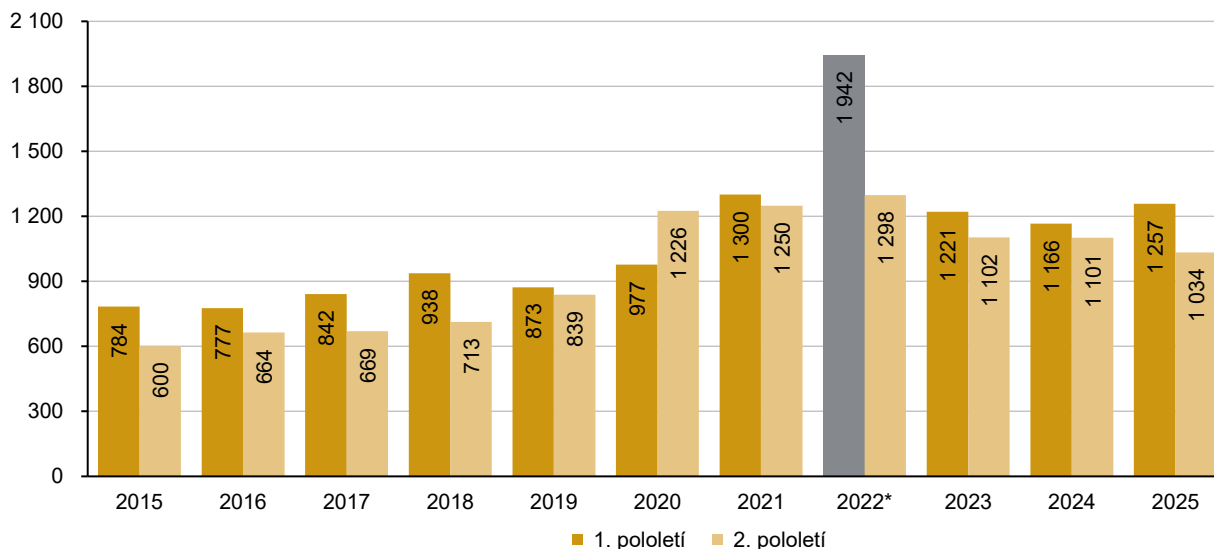
Graf 4.3 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti v pololetích let 2015–2025 (v tis.)

* Údaje za 1. pololetí roku 2022 nejsou srovnatelné s údaji za 1. pololetí ostatních let.

Zdroj: ČSÚ

V roce 2025 bylo v Česku evidováno 2 291 tisíc případů **pracovní neschopnosti pro nemoc**, o 24,4 tisíc (1,1 %) případů více než v roce 2024. Do počtu případů pro nemoc jsou kromě nemocí jako takových započítávány také karantény a izolace. Na celkovém počtu případů pracovní neschopnosti se případy pracovní neschopnosti pro nemoc podílely z 91,7 %. Při srovnání s rokem 2015 došlo k nárůstu o 907,5 tisíce případů (o 65,5 %).

Graf 4.4 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc v pololetích let 2015–2025 (v tis.)

* Údaje za 1. pololetí roku 2022 nejsou srovnatelné s údaji za 1. pololetí ostatních let.

Zdroj: ČSÚ

Na grafu 4.4 je zobrazen vývoj pololetního počtu případů pracovní neschopnosti pro nemoc. Za druhé pololetí roku 2025 bylo nahlášeno 1 034 tisíc případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc (91 % z pracovní neschopnosti celkem), o necelých 67 tisíc případů méně ve srovnání se stejným obdobím roku 2024. Při srovnání s 2. pololetím roku 2019, obdobím před pandemií, počet neschopenek pro nemoc ve druhé polovině roku 2025 stoupl o necelou čtvrtinu (23 %), v absolutních číslech o 195,4 tisíc. Porovnání období prvních šesti měsíců těchto dvou let poté vykázalo nárůst hodnot o 44 %, resp. o téměř 385 tisíc případů.

Dopad legislativních změn na statistiku pracovní neschopnosti je zřejmý zejména u případů pracovní neschopnosti pro nemoc. Na počet případů pracovní neschopnosti pro úrazy takový vliv nemají. Legislativní úpravy ve vyplácení dávek nemocenského se nejvýrazněji projevují v četnosti hlášených případů méně závažných a krátkodobých pracovních neschopností, např. u nemocí dýchacích cest (běžná nachlazení, záněty horních cest dýchacích apod.).

Do roku 2018 platil trend, kdy **během prvních šesti měsíců roku** je hlášeno značně více případů pracovní neschopnosti než v pololetí druhém. Jedním z možných vysvětlení mohou být jarní chřipkové epidemie. Naopak poklesu počtu případů ve druhém pololetí napomáhají letní, podzimní či vánoční prázdniny a období dovolených. Pokud se nejedná o onemocnění závažnějšího charakteru, pojištěnec se může během volna či dovolené zotavit sám bez nutnosti návštěvy lékaře a vystavení pracovní neschopnosti. Jedním z faktorů, které zapříčinily meziroční nárůst počtu nových případů pracovní neschopnosti **způsobených nemocí** v druhém pololetí roku 2019 oproti druhé polovině roku 2018, je patrně zrušení karenční doby od 1. 7. 2019, kdy je nově náhrada mzdy od zaměstnavatele zaměstnanci vyplácena již od prvního dne neschopnosti, nikoliv až od čtvrtého. Rozdíl mezi prvním a druhým pololetím v roce 2019 již tedy nebyl tak výrazný jako v předchozích letech.

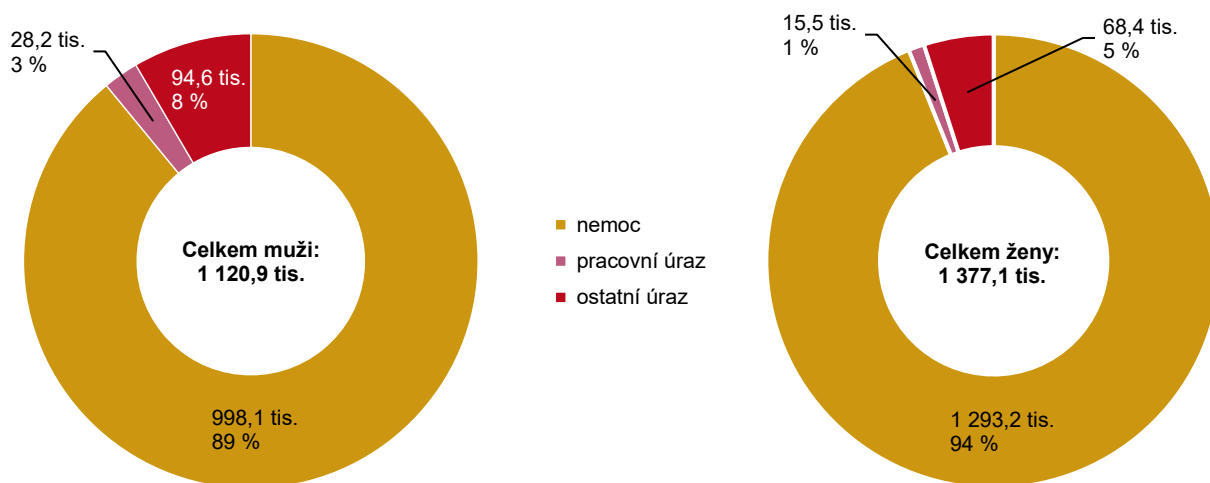
V roce 2020 statistiky pracovní neschopnosti ovlivnila nastupující **koronavirová pandemie**, kdy ve druhém pololetí Česko zasáhla podzimní vlna onemocnění. Zatímco mezi prvními pololetími let 2019 a 2020 došlo k nárůstu o 104 tisíc (o 12 %) případů pracovní neschopnosti pro nemoc, mezi druhými pololetími se počet případů zvýšil o 387 tisíc (o 46 %). Graf 4.4 dále ilustruje vysoké hodnoty ve druhých pololetích let 2020 a 2021, kam spadají podzimní vlny onemocnění COVID-19. Toto období už ovšem nevykazuje tak vysoký meziroční

růst. Podobných hodnot bylo dosaženo také ve druhé polovině roku 2022. Dramatické zvýšení počtu případů pracovní neschopnosti pro nemoc lze pozorovat i v prvním pololetí roku 2022, ovšem významnost navýšení je do určité míry zkrácena. Jak již bylo zmíněno, ve statistikách za první pololetí roku 2022 se mohou nacházet duplicity vzniklé v zájmu zajištění co nejrychlejšího zabránění šíření onemocnění. Tyto případy však není možné identifikovat a z celkových dat vyloučit. Přestože v 1. pololetí roku 2021 odstartovalo očkováním proti onemocnění COVID-19, počet neschopenek, zejména z důvodu karantén, byl i nadále mimořádně vysoký. Za 1. pololetí roku 2021 bylo nahlášeno celkem 1 300 tisíc případů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc, tedy o necelou polovinu více než v době před pandemií. Během 1. pololetí roku 2020 se počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti pro nemoc blížil milionu. Dva roky nato už se (pravděpodobně vlivem vysoce infekční a na očkování nereagující varianty COVIDu-19 omikron, ale rovněž z výše zmíněných metodologických důvodů) přiblížil dvěma milionům. Za prvních 6 měsíců roku 2022 bylo nahlášeno více případů než za celý rok 2019.

V roce 2025 bylo nahlášeno 43,7 tisíc případů **pracovní neschopnosti pro pracovní úraz**, o 111 případů (0,3 %) meziročně méně. Při srovnání s rokem 2020 (s nejnižší zaznamenanou hodnotou 41,4 tisíc pracovních úrazů vyžadujících vystavení pracovní neschopnosti) došlo k nárůstu o 2,3 tisíce (5,7 %) případů. **Ostatních úrazů** (mimopracovních) vyžadujících vydání neschopenky meziročně o 2,4 tisíce (1,5 %) případů ubylo (na 163 tisíc). Naopak srovnání s rokem 2020 vykázalo o 16 tisíc (11 %) případů více.

Ženy nastupují do pracovní neschopnosti častěji než muži, v roce 2025 v 55 % případů. Tento nebývale vysoký podíl může opět souviset s migrací z Ukrajiny. Celkem bylo evidováno 1 377 tisíc případů pracovní neschopnosti žen, viz tabulka 4.2 a graf 4.5. Počet neschopenek mužů byl o 256 tisíc nižší. U dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc je rozdíl mezi pohlavími ještě větší. Ženy (s 56,4% podílem) vykázaly o 295 tisíc případů více než muži.

Graf 4.5 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti dle příčiny a pohlaví v roce 2025 (v tis. a v %)

Zdroj: ČSÚ

Z celkového počtu nově hlášených případů pracovní neschopnosti pro **pracovní úraz** připadala na ženy v roce 2025 třetina (35,4 %) z nich. Tato skutečnost je dána také odlišnou odvětvovou strukturou zaměstnanosti žen a mužů. V odvětvích se zvýšeným rizikem výskytu pracovního úrazu převládají muži (např. Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl, Stavebnictví, Doprava a skladování či Zemědělství, lesnictví, rybářství). Naopak mezi odvětvovými sektory, kde v zaměstnání převažují ženy a rizika pracovních úrazů bývají méně častá, spadají například Peněžnictví a pojišťovnictví, Veřejná správa, Vzdělávání nebo Zdravotní a sociální péče.

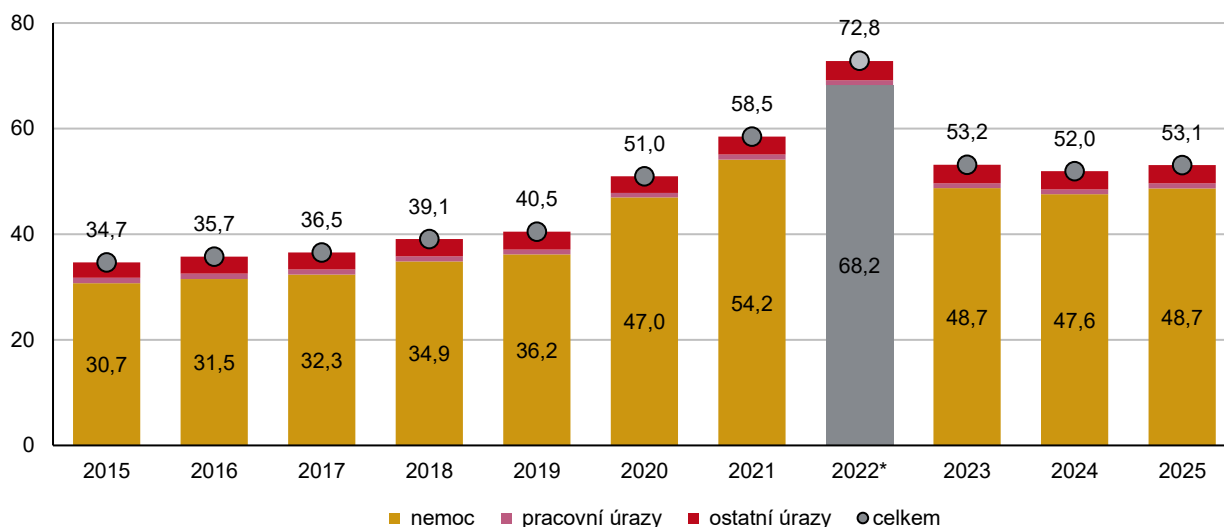
Až do roku 2020 byl u pracovních neschopností **z důvodu nemoci** podíl **podle pohlaví** dlouhodobě relativně konstantní. Neschopenky mužů činily maximálně 46 %. V roce 2021 se podíl zvýšil na 48 % a o rok později opět poklesl na 45 %. V roce 2025 se muži na pracovních neschopnostech z důvodu nemoci podíleli necelými 44 %. U pracovních neschopností zapříčiněných úrazem podíl žen v čase roste, což je zřejmé zejména u kategorie **ostatních úrazů**, kdy v roce 2015 ženy nahlásily 46,2 tisíc úrazů, kdežto v roce 2025 již 68,4 tisíc. Nárůst v absolutních hodnotách je však patrný i u mužů, a to z 87 tisíc v roce 2015 na 94,6 tisíc o dekádu později.

Z hlediska **příčin** se u **žen** v roce 2025 okolo 1 293 tisíc (94 %) nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti týkalo nemoci, 15,5 tisíce (1 %) pracovních úrazů a 68,4 tisíc (5 %) ostatních úrazů. **Muži** byli v roce 2025 v pracovní neschopnosti z důvodu nemoci v 998,1 tisících případů (89 %), kvůli pracovnímu úrazu ve 28,2 tisících případů (3 %) a z důvodu ostatních úrazů v 94,6 tisících případů (8 %).

V relativním přepočtu na 100 pojištěnců (viz podrobněji graf 4.6) přibýlo v roce 2025 oproti roku 2019 necelých 13 případů pracovní neschopnosti bez ohledu na příčinu, hodnota tak činila 53,1 případů, meziročně o jeden případ více. Pro **nemoc** připadalo v roce 2025 na 100 pojištěnců 48,7 nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti, o 18, resp. o 12,5 případů více oproti stejným obdobím let 2015 a 2019. Zatímco u mužů v roce 2025 počet případů pracovní neschopnosti celkem (ať už pro nemoc nebo úraz) dosáhl v přepočtu na 100 pojištěnců 48,5 případů, mezi ženami se jednalo o 57,5 neschopností.

Co se týče pracovní neschopnosti z důvodu **úrazů**, tak vyjma roku 2020, kdy počet pracovních i ostatních úrazů na 100 pojištěnců nepatrně poklesl, panovala víceméně stagnace. Dá se předpokládat, že výkyv v roce 2020 souvisel s vyhlášením nouzového stavu, celkovým omezením pohybu, uzavřením některých podniků a větší mírou práce z domova. Počet udělených neschopenek pro **pracovní úraz** se dlouhodobě pohybuje okolo 1 případu na 100 pojištěnců. U **ostatních úrazů** pak aktuální hodnota pro rok 2025 činila 3,5 případů na 100 pojištěnců, meziročně prakticky beze změny.

Graf 4.6 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců podle příčiny v letech 2015–2025

* Údaje za rok 2022 (celkem a pro nemoc) nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce nových případů dočasné pracovní neschopnosti bylo v roce 2025 nahlášeno u subjektů, které dle převažující ekonomické činnosti spadají do **odvětvové sekce** Zpracovatelský průmysl (769,7 tisíc případů) a Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (315,3 tisíc). Tento stav není překvapivý, neboť se jedná o odvětví zaměstnávající nejvíce osob, viz kapitola 4.1. Naopak nejméně případů v absolutních číslech zaznamenaly odvětvové sekce Těžba a dobývání (8,4 tisíc) a Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (15,1 tisíc).

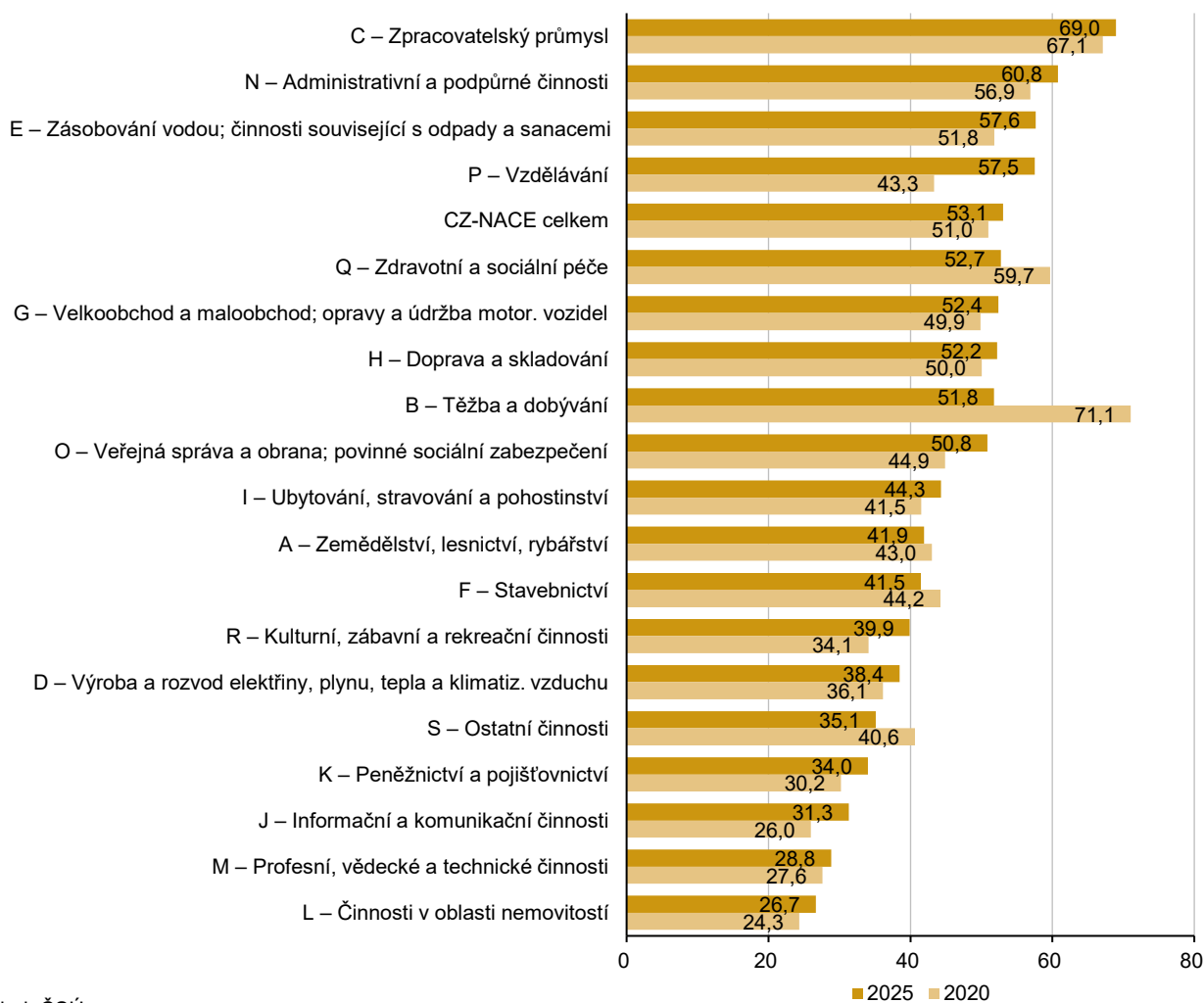
V porovnání s **rokem 2020** vzrostl počet případů dočasné pracovní neschopnosti nejvíce v odvětvové sekci Vzdělávání, a to o téměř 96 tisíc. Na dalších místech pak následovaly Zdravotní a sociální péče (o 12 tisíc více) a Informační a komunikační činnosti (o 11,3 tisíc více). Nevyšší úbytek naopak zaznamenal a odvětví Zpracovatelský průmysl (-34,3 tisíc případů) a Ostatní činnosti (-7,3 tisíc případů), kam spadají např. činnosti podnikatelských, zaměstnavatelských, profesních a odborových organizací nebo též kadeřnické, kosmetické a obdobné činnosti.

V porovnání s **rokem 2015** vzrostl počet případů dočasné pracovní neschopnosti nejvíce v odvětvové sekci Zpracovatelský průmysl, a to o 235,8 tisíc případů (o 44,2 %). O více než 130 tisíc vzrostl tento ukazatel u subjektů

s převažující ekonomickou činností Vzdělávání (o 153,3 %), Zdravotní a sociální péče (o 139,9 %) a Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (o 71,2 %). Jediný pokles počtu případů dočasné pracovní neschopnosti mezi lety 2015 a 2025 zaznamenala odvětvová sekce Těžba a dobývání, a to o 3,7 tisíc, respektive o 30,3 %.

Absolutní počty nově hlášených případů jsou ovlivněny odvětvovou strukturou národního hospodářství a zaměstnaností v jednotlivých odvětvích. Z tohoto důvodu má **vyšší vypovídací schopnost** relativní ukazatel v podobě **počtu nově hlášených případů na 100 pojištěnců** v daném odvětví. Porovnání počtu případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v jednotlivých odvětvích mezi lety 2020 a 2025 je zobrazeno na grafu 4.7, srovnání za delší časové období let 2015–2025 poté poskytuje tabulka 4.3.

Graf 4.7 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců podle odvětví (sekce CZ-NACE) v letech 2020 a 2025

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce nových případů dočasné pracovní neschopnosti na **100 pojištěnců** bylo v roce 2025 zaznamenáno u Zpracovatelského průmyslu (69), následovaného odvětvími Administrativní a podpůrné činnosti (60,8), Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi (57,6) a Vzdělávání (57,5). Nejnižší počet případů dočasné pracovní neschopnosti v přepočtu na 100 nemocensky pojištěných evidovala odvětví Činnosti v oblasti nemovitostí (26,7) a Profesní, vědecké a technické činnosti (28,8). Celorepublikový průměr bez ohledu na odvětví činil již zmíněných 53,1 případů na 100 pojištěnců.

V roce 2025 bylo nahlášeno o 18,4 případů na 100 pojištěnců více než v roce 2015. Nejdynamičtější nárůst za vymezené období byl patrný u sekci Vzdělávání (o 27 případů, tj. o 88,8 %) a Zdravotní a sociální péče (o 23,1 případů, tj. o 77,8 %). Zvýšení počtu případů na 100 pojištěných osob vykázaly i všechny ostatní odvětvové sekce.

Nejvyšší počet případů pracovní neschopnosti **pro nemoc** v přepočtu na 100 pojištěnců zaznamenal v roce 2025 Zpracovatelský průmysl (62,6), následovaný Administrativními a podpůrnými činnostmi (56). Na třetím místě se pak s 54,8 případy umístila sekce Vzdělávání, u níž počet neschopností pro nemoc oproti roku 2020 vzrostl o 13,3 případů. Nárůst hodnoty ukazatele od roku 2020 o 5,3 a 5,2 případů pracovní neschopnosti pro nemoc na 100 pojištěnců zaznamenaly sekce Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení a Informační a komunikační činnosti. Naopak v sekcích Těžba a dobývání a Zdravotní a sociální péče došlo k nejvyšším úbytkům, konkrétně o 19,9 a 7,5 případů na 100 pojištěnců.

Tab. 4.3 Nově hlášené případy dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců podle odvětví (sekcí CZ-NACE) v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

Secke CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024	2025
Celkem	34,7	35,7	36,6	39,1	40,5	51,0	58,5	72,8	53,2	52,0	53,1
A – Zemědělství, lesnictví a rybářství	30,6	30,9	32,4	34,4	34,6	43,0	52,8	58,1	41,7	41,8	41,9
B – Těžba a dobývání	39,7	39,7	39,5	42,7	44,5	71,1	70,1	75,3	51,9	53,1	51,8
C – Zpracovatelský průmysl	45,1	47,2	48,2	51,8	53,9	67,1	80,4	94,6	69,1	67,7	69,0
D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	23,0	23,5	25,3	29,0	30,0	36,1	41,9	51,5	37,0	38,0	38,4
E – Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	34,5	36,1	37,7	40,9	42,6	51,8	65,6	75,4	56,7	57,0	57,6
F – Stavebnictví	30,9	31,2	31,6	32,7	33,9	44,2	52,4	56,0	41,0	41,2	41,5
G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	30,3	33,8	34,5	37,6	40,3	49,9	56,9	71,7	51,2	50,8	52,4
H – Doprava a skladování	32,5	33,6	36,4	39,2	39,9	50,0	61,2	70,0	51,2	50,8	52,2
I – Ubytování, stravování a pohostinství	26,9	28,0	27,9	29,9	30,8	41,5	39,2	51,9	38,2	41,8	44,3
J – Informační a komunikační činnosti	23,1	23,8	24,7	25,7	27,3	26,0	28,9	38,7	30,2	30,0	31,3
K – Peněžnictví a pojišťovnictví	28,3	27,8	27,3	29,4	30,9	30,2	31,2	41,7	33,7	32,5	34,0
L – Činnosti v oblasti nemovitostí	16,3	16,5	15,7	17,4	18,4	24,3	28,7	34,5	25,0	25,6	26,7
M – Profesionální, vědecké a technické činnosti	21,1	21,3	21,8	22,5	23,0	27,6	30,3	39,5	29,3	28,6	28,8
N – Administrativní a podpůrné činnosti	48,2	49,4	48,6	48,6	49,7	56,9	66,4	70,4	56,0	56,9	60,8
O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	31,5	30,7	31,3	34,0	35,5	44,9	52,7	77,0	54,0	51,0	50,8
P – Vzdělávání	30,5	30,5	32,6	35,9	36,0	43,3	55,7	86,4	63,1	56,6	57,5
Q – Zdravotní a sociální péče	29,7	30,4	31,3	33,7	35,2	59,7	52,1	72,2	53,1	51,9	52,7
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	24,1	24,6	24,4	26,8	27,9	34,1	36,5	56,1	39,1	39,4	39,9
S – Ostatní činnosti	27,5	28,1	27,8	29,8	31,3	40,6	44,2	56,3	33,9	33,7	35,1

* Údaje za rok 2022 nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Nejvíce případů dočasné pracovní neschopnosti **pro pracovní úraz** na 100 pojištěnců, což je možné chápat jako ukazatel vyjadřující „stupeň rizikovosti“ daného odvětví, bylo v roce 2025 (ale též dlouhodobě) evidováno u sekce Zemědělství, lesnictví a rybářství (2,41), následované sekcemi Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi (2,21) a Těžba a dobývání (1,79). Naproti tomu nejméně pracovních úrazů bylo zaznamenáno u osob působících v odvětvích Peněžnictví a pojišťovnictví (0,07), Informační a komunikační činnosti (0,10) a Profesionální, vědecké a technické činnosti (0,17). Průměrně za všechna odvětví dohromady připadalo na 100 pojištěnců 0,93 případu pracovní neschopnosti pro pracovní úraz. Podrobněji o pracovních úrazech pojednává kapitola 4.5.

Rozdíly v pracovní neschopnosti lze analyzovat také podle **velikosti podniku**. V relativním pojetí při přepočtu na 100 pojištěnců přední místa zaujímaly podniky zaměstnávající 250–499 a 100–249 zaměstnanců. Tyto firmy během roku 2025 v průměru zaznamenaly okolo 61,6 a 61,4 pracovních neschopností v přepočtu na 100 pojištěnců. S minimálním odstupem pak následovaly podniky s 50–99 a s více než 500 zaměstnanci, které vykázaly 60,4, resp. 58,9 případů pracovních neschopností v přepočtu na 100 pojištěnců. Výrazně méně případů pracovní neschopnosti se událo ve firmách do 50 zaměstnanců, kde na 100 pojištěnců připadalo

40,9 hlášení. Nejméně případů bylo zaznamenáno u OSVČ, a sice 15,9 na 100 nemocensky pojištěných OSVČ. Zde je však nutné mít na paměti, že nemocenské dávky jsou vypláceny až od 15. dne pracovní neschopnosti (do té doby vyplácí náhradu mzdy zaměstnavatel), a proto se OSVČ nevyplatí při krátkodobější nemoci nastupovat do pracovní neschopnosti. Stejně pořadí dle velikosti zaměstnavatelů platilo i v případě pracovní neschopnosti pro nemoc, byť s hodnotami o přibližně 5 případů na 100 pojištěnců nižšími.

Dalším kritériem, podle kterého je možné hodnotit pracovní neschopnost nemocensky pojištěných, je rozdělení na **podniky domácí** a **podniky pod zahraniční kontrolou**. Například u nefinančních podniků pod zahraniční kontrolou v roce 2025 připadlo na 100 nemocensky pojištěných osob 66,7 nahlášených případů v porovnání s 49,1 případy u nefinančních podniků domácích. Pracovní neschopnost zaměstnanců v domácích podnicích však na druhou stranu trvala v průměru o 7 dnů déle (35 dnů) než u podniků pod zahraniční kontrolou (28 dnů). Podrobnější údaje za nefinanční podniky jsou k dispozici v části 5 tabulkové přílohy.

4.2.2 Délka trvání dočasné pracovní neschopnosti

Pro posouzení vývoje pracovní neschopnosti je důležité nejen zjištění, jak často zaměstnanci do pracovní neschopnosti nastupují, ale také to, jak dlouho v pracovní neschopnosti zůstávají.

Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti – ukazatel udává celkový počet kalendářních dnů, po které byli v daném období (roce) nemocensky pojištěni práce neschopni. Počet kalendářních dnů strávených v pracovní neschopnosti je zjišťován na základě hlášení o vzniku a ukončení pracovní neschopnosti. Údaj zahrnuje dny pracovní neschopnosti včetně dnů u těch případů, které vznikly před sledovaným obdobím a v počtu nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti za toto období zařazeny nejsou. Maximální doba zápočtu je délka sledovaného období (365 resp. 366 dnů) bez ohledu na délku trvání pracovní neschopnosti daného případu. Do počtu kalendářních dnů pracovní neschopnosti patří i pracovní neschopnost vzniklá po zániku pojištění v tzv. ochranné lhůtě sedmi kalendářních dnů.

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti ve dnech – ukazatel vyjadřuje, kolik kalendářních dnů pracovní neschopnosti v průměru připadá na jeden nově hlášený případ pracovní neschopnosti. Ukazatel je též nazýván **Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ**. Nově hlášený případ musí vzniknout ve sledovaném období, kdežto do dnů pracovní neschopnosti (maximálně v délce sledovaného období, tedy 365 resp. 366 dnů) se započítávají i dny z případů pracovní neschopnosti, které mohly vzniknout již v předchozím období, ale byly ukončeny či nadále trvají v průběhu sledovaného období.

Způsob výpočtu:

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti ve dnech = počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti / počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti.

Během roku 2025 strávili pojištěnci 78 048 tisíc dnů v dočasné pracovní neschopnosti, meziročně o 434 tisíc (0,6 %) dnů méně. Oproti letem 2019 a 2020 (vliv COVIDu-19) pak tento pokles činil 3 157 tisíc (3,9 %), resp. 16 198 tisíc (17,2 %) dnů. Mezi lety 2019 a 2020 počet pronesaných dnů prudce vzrostl z 81 205 tisíc na 94 246 tisíc (tj. o 16,1 %). Od roku 2023 se stav začal opět vracet na úroveň hodnot z předcovidové doby. V roce 2025 strávily ženy na neschopence celkem 42 620 tisíc dní, o 7 191 tisíc dní déle než muži. Většina dnů pracovní neschopnosti (85,2 %, v absolutním počtu 66 513 tisíc) v roce 2025 připadala na nemoc. Rozdíl mezi pohlavími byl oproti celkové pracovní neschopnosti vyšší. Ženy strávily na neschopence z důvodu nemoci 37 758 tisíc dní, o 9 002 tisíc dní více než muži.

Údaje o počtech dnů pracovní neschopnosti celkem a pro nemoc pro rok 2022 byly zatíženy neodstranitelnými duplicitami z počátku roku. Druhé pololetí už touto skutečností ovlivněno nebylo a je tak s ostatními druhými pololetími porovnatelné. V roce 2025 došlo již popáté za sebou k meziročnímu poklesu počtu kalendářních dnů pracovní neschopnosti ve 2. pololetí sledovaných let. Zároveň se v roce 2025 počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (36,4 mil. dnů) nejvíce přiblížil situaci z předcovidového období, konkrétně roku 2018 (36,5 mil. dnů). Podrobněji viz tabulka 4.4 a graf 4.8.

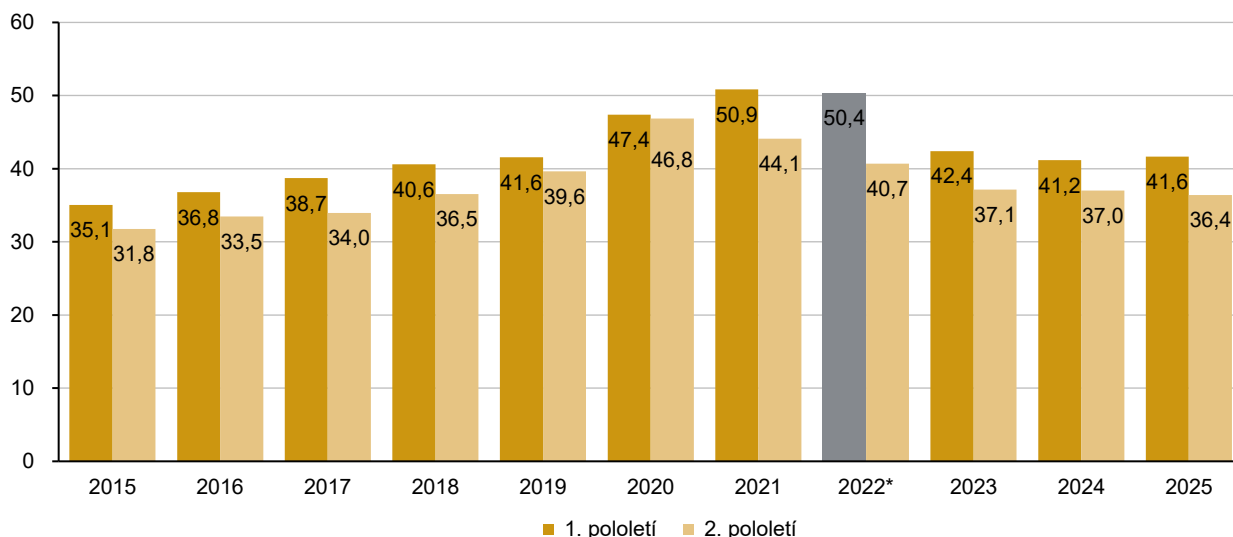
Tab. 4.4 Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti podle příčiny a pohlaví v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

v tis.

Rok	Celkem	podle pohlaví		Pro nemoc	podle pohlaví		Pro pracovní úrazy	podle pohlaví		Pro ostatní úrazy	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2015	66 817	30 473	36 345	57 013	24 152	32 861	2 569	1 775	794	7 236	4 546	2 689
2016	70 252	31 874	38 378	60 094	25 396	34 697	2 575	1 761	814	7 583	4 717	2 866
2017	72 678	33 089	39 588	62 113	26 463	35 650	2 583	1 765	818	7 982	4 862	3 120
2018	77 158	35 223	41 934	66 223	28 379	37 845	2 571	1 741	830	8 363	5 104	3 260
2019	81 205	37 043	44 162	69 903	30 002	39 900	2 533	1 709	823	8 770	5 331	3 438
2020	94 246	43 214	51 032	82 287	35 854	46 434	2 585	1 766	819	9 373	5 594	3 779
2021	94 950	44 255	50 695	83 363	37 211	46 152	2 607	1 791	816	8 979	5 253	3 726
2022*	91 064	41 382	49 681	79 190	34 214	44 976	2 514	1 692	822	9 360	5 476	3 884
2023	79 564	36 126	43 439	67 864	29 177	38 687	2 441	1 603	838	9 259	5 346	3 913
2024	78 482	35 706	42 776	66 932	28 907	38 025	2 500	1 640	859	9 050	5 158	3 892
2025	78 048	35 428	42 620	66 513	28 756	37 758	2 499	1 624	874	9 036	5 049	3 987

*Údaje za rok 2022 (celkem a pro nemoc) nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Graf 4.8 Kalendářní dny dočasné pracovní neschopnosti v pololetích let 2015–2025 (v mil.)

* Údaje za 1. pololetí roku 2022 nejsou srovnatelné s údaji za 1. pololetí ostatních let.

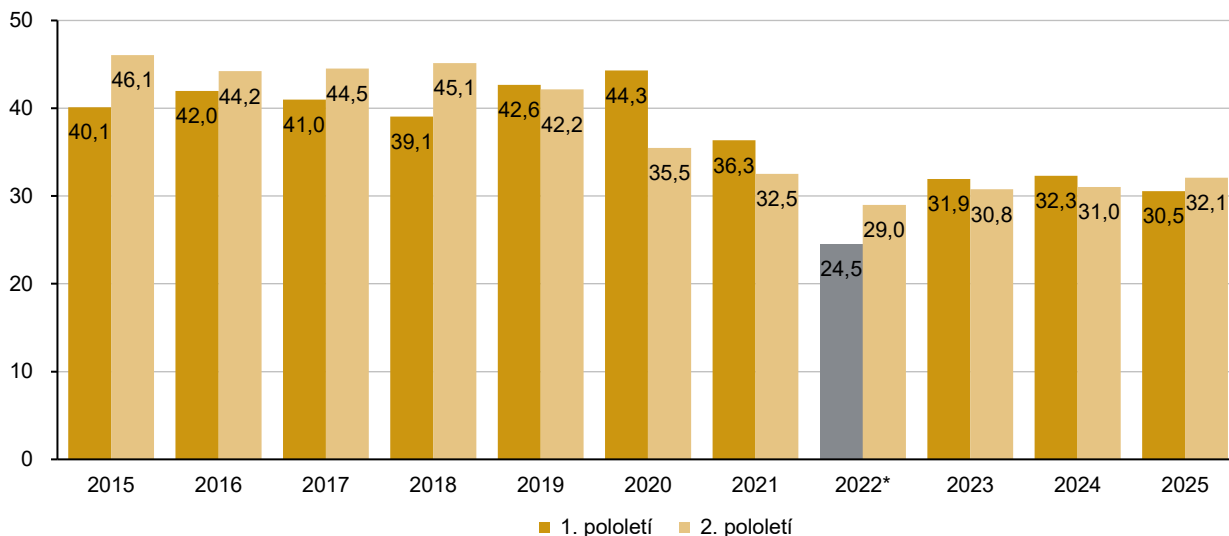
Zdroj: ČSÚ

Zatímco během let koronavirové pandemie se průměrná délka trvání případu pracovní neschopnosti snižovala (z důvodu velkého množství krátkodobých pracovních neschopností pro nemoc, včetně karantén), v pololetích let 2023 a 2024 docházelo k prodlužování průměrné neschopenky, jelikož krátkodobých neschopenek ubylo. Tento jev trval také v případě druhého pololetí roku 2025. Dá předpokládat, že údaj za 1. pololetí roku 2022 je podhodnocený z důvodu duplicitních karanténních neschopenek, které průměr uměle snižovaly. Před pandemií v roce 2019 činila průměrná doba neschopenky v prvním a druhém pololetí 42,6 a 42,4 dní. O šest let později pak 30,5 (minimum poslední dekády) a 32,1 dní. Oproti roku 2024 poklesla v roce 2025 hodnota za první pololetí o 1,8 dne, za druhé pololetí naopak o 1 den vzrostla. Podrobněji viz graf 4.9.

Průměrná délka trvání jednoho případu pracovní neschopnosti v roce 2025, ať už pro nemoc či úraz, činila 31,2 dnů. **Nemoc** způsobila pracovní neschopnost v průměrné délce 29 dnů. Pojištěnci zůstávali nejdéle na neschopenkách vydaných v důsledku **pracovních** (57,2 dnů) a **ostatních** (55,4 dnů) **úrazů**.

V roce 2025 průměrná délka trvání pracovní neschopnosti mužů potřetí za sebou v poslední dekádě překonala hodnotu u žen. **Muži** strávili na neschopence v průměru 31,6 dnů, zatímco **ženy** 30,9 dnů. Vývoj hodnot v časové řadě je uveden v grafu 4.10.

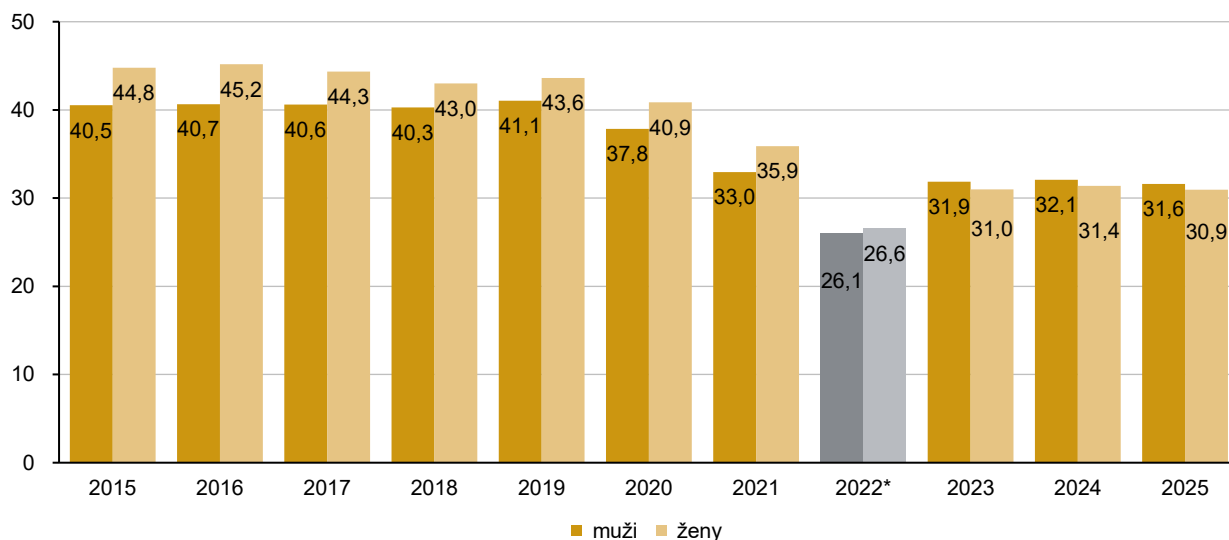
Graf 4.9 Průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti v pololetích let 2015–2025 (ve dnech)

* Údaje za 1. pololetí roku 2022 nejsou srovnatelné s údaji za 1. pololetí ostatních let.

Zdroj: ČSÚ

Graf 4.10 Průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti podle pohlaví v letech 2015–2025 (ve dnech)

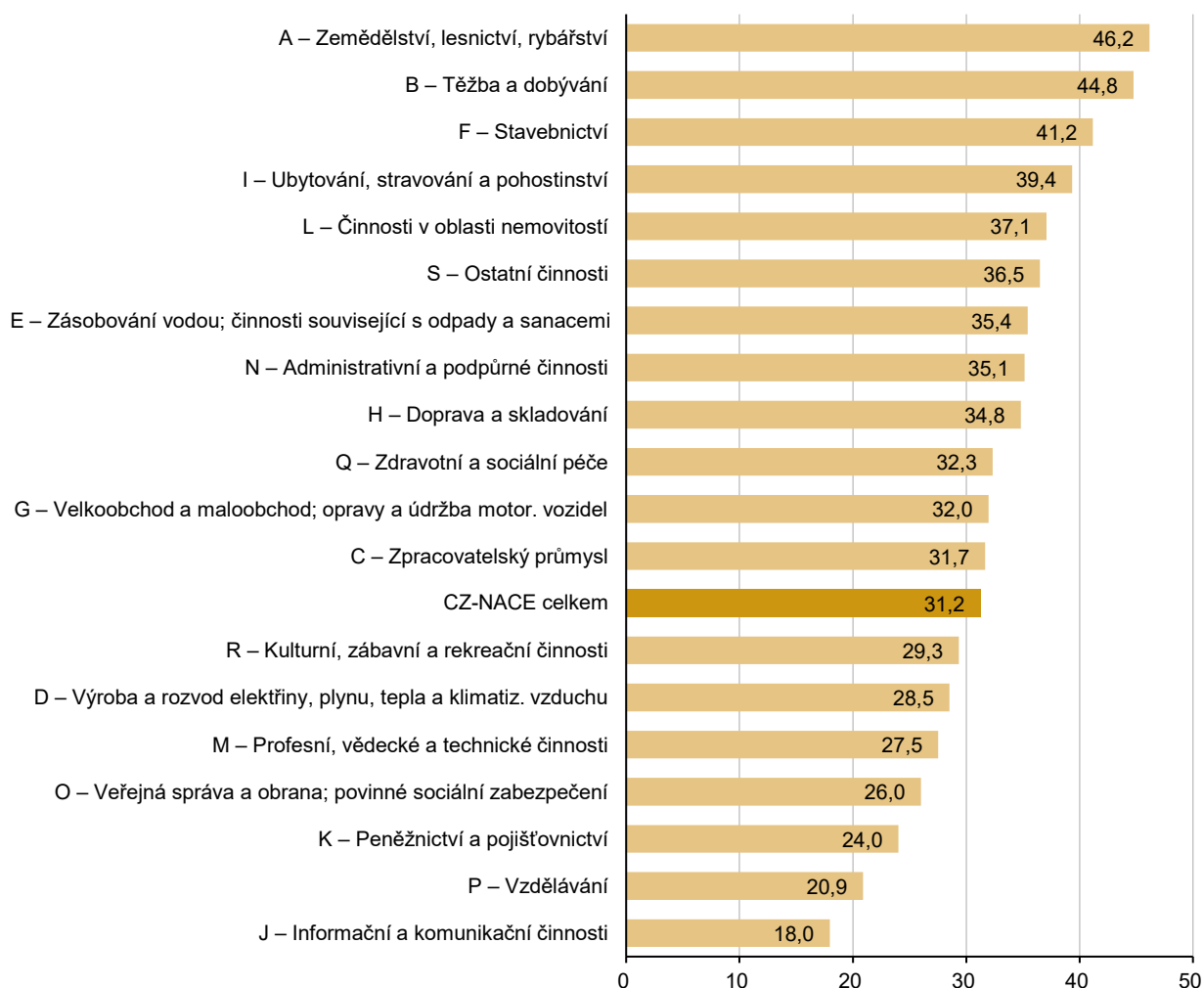
* Údaje za rok 2022 nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti zaznamenala v roce 2025 odvětvová sekce Zpracovatelský průmysl (24 376 tisíc dnů), kde se také nachází nejvyšší počet pojištěnců, a tím pádem též nejvyšší počet případů pracovní neschopnosti. Obdobně toto odvětví vykázalo též nejvíce kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc (20 579 tisíc), pracovní (798 tisíc) a ostatní (2 999 tisíc) úrazy. Nejméně kalendářních dnů pracovní neschopnosti celkem (377 tisíc), pro nemoc (296 tisíc) a ostatní úraz (45 tisíc) evidovala Těžba a dobývání. Nejméně kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti zapříčiněné pracovním úrazem pak připadlo na odvětvové sekce Peněžnictví a pojišťovnictví (4,1 tisíc) a Informační a komunikační činnosti (6,9 tisíc).

Jak již bylo zmíněno výše, dočasná pracovní neschopnost v roce 2025 trvala v průměru 31,2 dnů. **Odvětvím** s nejdelší průměrnou délkou trvání jednoho případu bylo Zemědělství, lesnictví, rybářství (46,2 dnů), následované Těžbou a dobýváním (44,8 dnů), Stavebnictvím (41,2 dnů) a Ubytováním, stravováním a pohostinstvím (39,4 dnů). Na druhou stranu nejkratší průměrná délka trvání jednoho případu ve dnech připadala na pracovní neschopnost v odvětvích Informační a komunikační činnosti (18 dnů), Vzdělávání (20,9 dnů) a Peněžnictví a pojišťovnictví (24 dnů). Podrobněji za rok 2025 viz graf 4.11, v delší časové řadě viz tabulka 4.5. Oproti roku 2020 došlo, až na výjimku v případě Těžby a dobývání (zvýšení o 4,3 dne, tj. o 10,5 %), k výraznému zkrácení průměrného trvání jednoho případu pracovní neschopnosti ve všech odvětvových sekcích. Nejvíce v sekcích Ubytování, stravování a pohostinství (o 17,7 dnů, tj. o 31 %) a Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (o 10,2 dnů, tj. o 25,7 %). Největší relativní pokles o 31,7 % u Informačních a komunikačních činností pak představoval zkrácení průměrné délky trvání jednoho případu pracovní neschopnosti o 8,3 dne.

Graf 4.11 Průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví (sekce CZ-NACE) v roce 2025 (ve dnech)

Zdroj: ČSÚ

Tab. 4.5 Průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví (sekce CZ-NACE) v letech 2015–2025

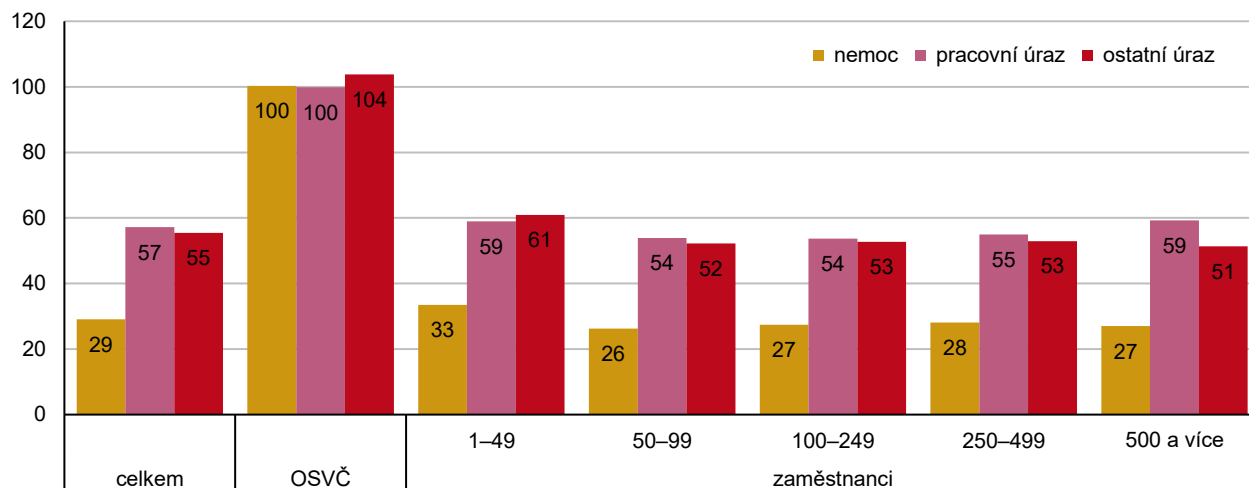
Zdroj: ČSÚ

ve dnech

Sekce CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024	2025
Celkem	42,7	43,0	42,6	41,7	42,4	39,4	34,5	26,3	31,4	31,7	31,2
A – Zemědělství, lesnictví a rybářství	57,4	59,0	57,6	55,9	56,8	49,7	43,4	37,0	45,4	45,1	46,2
B – Těžba a dobývání	45,4	53,8	55,6	47,9	49,4	40,5	41,3	32,2	40,0	40,7	44,8
C – Zpracovatelský průmysl	41,6	42,4	41,9	41,2	42,2	39,8	33,8	26,8	31,9	32,5	31,7
D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	40,3	41,4	40,3	36,9	38,1	33,2	31,6	24,2	28,5	28,9	28,5
E – Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	45,0	45,0	44,6	44,0	44,9	41,4	36,0	29,3	34,9	35,1	35,4
F – Stavebnictví	53,8	54,6	53,9	52,1	52,0	45,9	39,7	33,9	41,7	42,2	41,2
G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	46,7	44,9	44,8	44,2	44,6	41,8	36,5	27,4	33,5	32,6	32,0
H – Doprava a skladování	45,8	45,9	44,2	44,2	44,7	42,6	36,7	29,5	35,2	34,8	34,8
I – Ubytování, stravování a pohostinství	55,0	54,5	54,7	53,8	54,4	57,1	48,1	36,0	42,8	40,2	39,4
J – Informační a komunikační činnosti	27,5	26,0	26,2	26,4	25,4	26,3	23,3	16,8	18,3	18,1	18,0
K – Peněžnictví a pojišťovnictví	33,1	32,4	33,8	31,8	31,7	33,0	30,3	21,0	22,4	23,8	24,0
L – Činnosti v oblasti nemovitostí	52,0	52,5	53,6	51,1	50,8	46,7	39,4	31,3	37,8	39,0	37,1
M – Profesní, vědecké a technické činnosti	38,8	38,7	39,2	39,6	39,2	36,9	32,1	23,2	27,7	27,6	27,5
N – Administrativní a podpůrné činnosti	38,5	38,2	39,2	40,5	42,8	43,6	38,0	32,1	35,0	35,5	35,1
O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	35,9	37,2	36,2	34,9	35,1	31,5	28,7	20,7	24,8	26,1	26,0
P – Vzdělávání	32,6	33,3	32,2	30,5	31,2	27,9	24,0	16,9	19,9	20,9	20,9
Q – Zdravotní a sociální péče	48,1	48,8	48,0	46,0	46,3	36,0	37,5	27,0	32,2	32,7	32,3
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	41,3	41,9	42,8	41,1	40,3	39,5	33,9	23,9	29,6	29,5	29,3
S – Ostatní činnosti	48,1	48,9	46,9	45,8	46,3	42,8	38,4	29,4	37,7	36,8	36,5

* Údaje za rok 2022 nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) nastupují do pracovní neschopnosti méně často než zaměstnanci (15,9 případů na 100 nemocensky pojištěných OSVČ versus 53,8 případů na 100 nemocensky pojištěných zaměstnanců v roce 2025). Pokud jsou však ze zdravotních důvodů OSVČ z výkonu práce indisponováni, průměrná délka jejich pracovní neschopnosti značně převyšuje ostatní sledované kategorie velikosti podniku, viz graf 4.12.

Graf 4.12 průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti podle velikosti podniku a příčiny v roce 2025 (ve dnech)

Zdroj: ČSÚ

Dočasná pracovní neschopnost OSVČ v roce 2025 trvala v průměru 100,9 dnů. Delší doba trvání pracovní neschopnosti u OSVČ může souviset se skutečností, že tato skupina pojištěnců v době prvních 14 dnů pracovní neschopnosti není finančně zabezpečena jako ostatní pojištěnci, je jim vypláceno až nemocenské od 15. dne. Vzhledem k tomuto faktu pak krátkodobé případy lehčích forem nemocí OSVČ neřeší pracovní neschopností, tu si nechávají vystavit až při onemocnění vážnější chorobou, která je obvykle spojena s dlouhodobější pracovní neschopností. I proto se u OSVČ při porovnání se zaměstnanci tak výrazně liší délka trvání pracovní neschopnosti z důvodu nemoci a úrazu. Další možností, kterou OSVČ mohou využít, je sjednání pojištění pracovní neschopnosti u soukromých pojišťoven v rámci životního pojištění. Tomuto tématu se však publikace nevěnuje.

U **zaměstnanců** byla v roce 2025 průměrná délka pracovní neschopnosti (bez ohledu na příčinu) ve srovnání s OSVČ méně než třetinová (30,8 dnů). Nejvyšší průměrnou délku pracovní neschopnosti zaznamenaly malé podniky čítající méně než 50 zaměstnanců (36,1 dnů). V ostatních velikostních kategoriích podniků se tato hodnota pohybovala v rozmezí 28,3 až 30,1 dnů. Průměrné délky trvání pracovní neschopnosti zaměstnanců pro nemoc, pracovní a ostatní úraz dle velikosti podniku jsou zobrazeny v grafu 4.12

4.2.3 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti a průměrný denní stav dočasně práce neschopných

Nejkomplexnějším ukazatelem statistiky pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz je **průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti**. Zohledňuje jak celkový počet případů pracovní neschopnosti (jak často lidé do pracovní neschopnosti nastupují), tak i průměrné trvání jednoho případu pracovní neschopnosti (jak dlouho v pracovní neschopnosti setrvávají). Statistiku pak doplňuje ještě další ukazatel – **průměrný denní stav dočasně práce neschopných**, který říká, kolik osob průměrně denně chybělo na pracovišti v důsledku dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz.

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti – ukazatel udává, kolik ze 100 nemocensky pojištěných je průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz.

Způsob výpočtu:

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti = počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti x 100 / (průměrný počet osob nemocensky pojištěných x počet kalendářních dnů ve sledovaném období).

Průměrný denní stav dočasně práce neschopných – ukazatel vyjadřuje počet nemocensky pojištěných, kteří byli ve sledovaném období (roce) denně nepřítomni v práci z důvodů pracovní neschopnosti.

Způsob výpočtu:

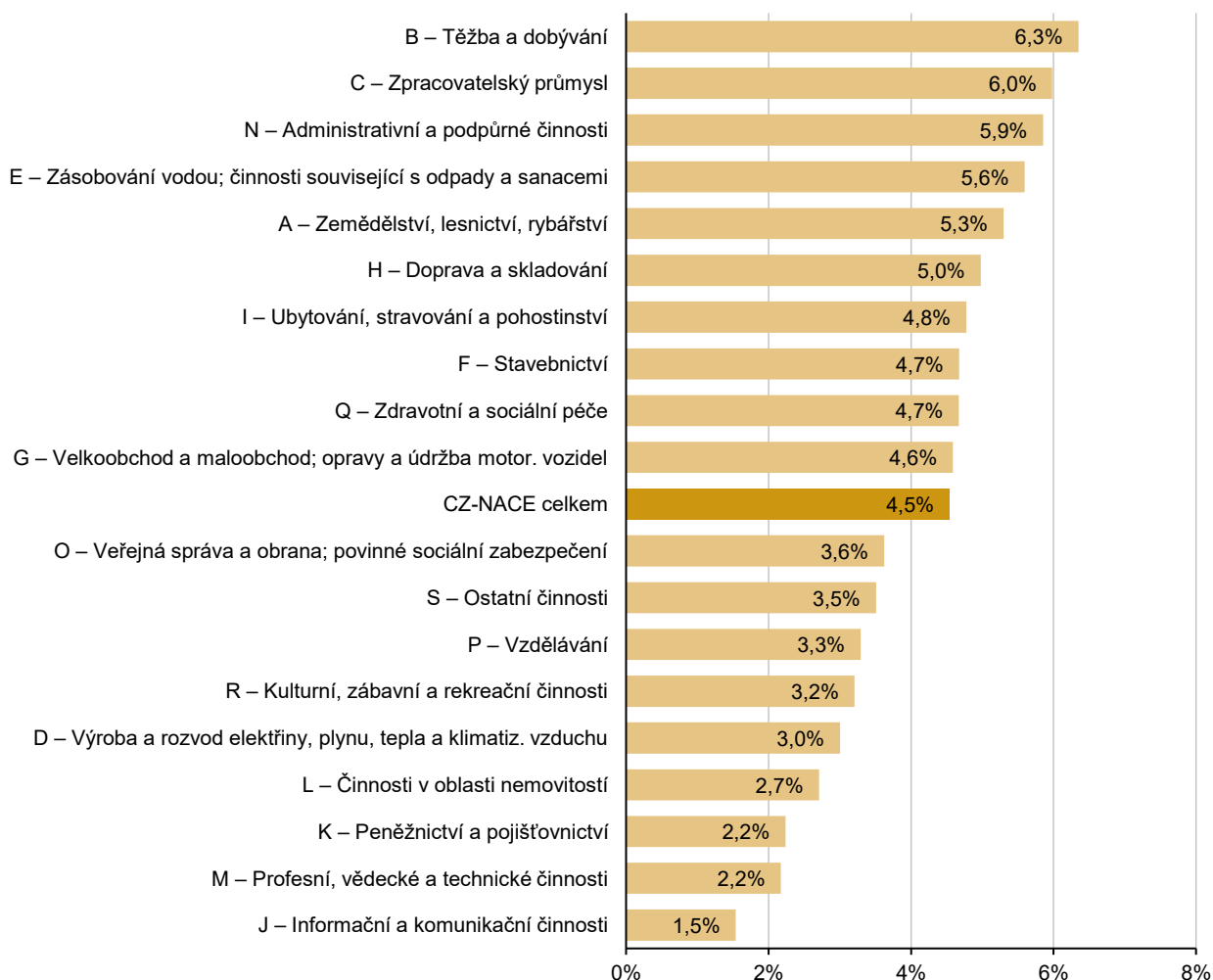
Průměrný denní stav dočasně práce neschopných = počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti / počet kalendářních dnů ve sledovaném období.

Hodnota **průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti** měla od roku 2012 do roku 2019 pozvolna rostoucí tendenci a v covidových letech 2020 až 2022 se skokově zvýšila k hodnotám okolo 5,5 %. V roce 2023 ukazatel dosáhl hodnoty 4,6 %, došlo tudíž k návratu na podobnou úroveň jako v roce 2019. Aktuální hodnota pro rok 2025 činila 4,5 %, tedy stejně jako v předešlém roce. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti je dlouhodobě vyšší u žen. V roce 2025 se rovnalo 4,9 % (meziroční nárůst o 0,1 p. b.), u mužů pak vzrostlo jen minimálně, a to o 0,03 p. b. na hodnotu 4,2 %.

Nejvyšší průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti z **hlediska odvětvové činnosti** vykazovalo v roce 2025 odvětví Těžba a dobývání (6,3 %). Jinými slovy, přes šest procent pojištěnců pracujících v této odvětvové sekci denně pobývalo v pracovní neschopnosti. Mezi odvětví s přibližně 6% podílem osob denně dočasně práce neschopných dále patřil Zpracovatelský průmysl (6 %) a Administrativní a podpůrné činnosti (5,9 %). O něco nižších hodnot pak dosahovalo Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi (5,6 %)

a Zemědělství, lesnictví, rybářství (5,3 %). Naopak mezi odvětví s nejmenším zastoupením dočasně práce neschopných osob spadaly Informační a komunikační činnosti (1,5 %), Profesní, vědecké a technické činnosti a Peněžnictví a pojišťovnictví (obě 2,2 %). Podrobněji pro rok 2025 viz graf 4.13, v delší časové řadě poté viz tabulka 4.6.

Graf 4.13 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví (sekce CZ-NACE) v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Oproti roku 2020 pokleslo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti ve všech devatenácti sledovaných odvětvových sekcích. Nejvýrazněji v sekcích Ubytování, stravování a pohostinství (o 1,7 p. b.), Těžba a dobývání (o 1,5 p. b.) a ve Zpracovatelském průmyslu (o 1,3 p. b.) Nejnižší pokles pak proběhl u sekce Vzdělávání (o 0,01 p. b.). Při srovnání s rokem 2015 zaznamenala nejvyšší nárůst průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti Těžba a dobývání (o 1,4 p. b.), následovaná Zásobováním vodou; činnostmi souvisejícími s odpady a sanacemi (o 1,3 p. b.). Nejvýraznější pokles za toto období naopak proběhl u sekcí Peněžnictví a pojišťovnictví (o 0,3 p. b.) a Informační a komunikační činnosti (o 0,2 p. b.).

Obdobný ukazatel jako průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti, avšak v absolutním vyjádření, představuje **průměrný denní stav dočasné práce neschopných**, který říká, kolik nemocensky pojištěných osob bylo v daném období v průměru denně nepřítomno v práci z důvodu pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz.

V roce 2025 chybělo denně na pracovištích z důvodu dočasné pracovní neschopnosti způsobené nemocí či úrazem 213,8 tisíc nemocensky pojištěných osob, podobný počet jako v předchozím roce (resp. o 0,3 % nižší). Naopak oproti roku 2020, kdy tato hodnota činila 257,5 tisíc pojištěnců, se jednalo o 17% pokles (o 43,7 tisíc osob).

Tab. 4.6 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti podle odvětví (sekci CZ-NACE) v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

v procentech

Sekce CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024	2025
Celkem	4,1	4,2	4,3	4,5	4,7	5,5	5,5	5,3	4,6	4,5	4,5
A – Zemědělství, lesnictví a rybářství	4,8	5,0	5,1	5,3	5,4	5,8	6,3	5,9	5,2	5,2	5,3
B – Těžba a dobývání	4,9	5,8	6,0	5,6	6,0	7,9	7,9	6,6	5,7	5,9	6,3
C – Zpracovatelský průmysl	5,1	5,5	5,5	5,9	6,2	7,3	7,4	6,9	6,1	6,0	6,0
D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	2,5	2,7	2,8	2,9	3,1	3,3	3,6	3,4	2,9	3,0	3,0
E – Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	4,3	4,4	4,6	4,9	5,2	5,9	6,5	6,1	5,4	5,5	5,6
F – Stavebnictví	4,6	4,7	4,7	4,7	4,8	5,5	5,7	5,2	4,7	4,7	4,7
G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	3,9	4,1	4,2	4,6	4,9	5,7	5,7	5,4	4,7	4,5	4,6
H – Doprava a skladování	4,1	4,2	4,4	4,8	4,9	5,8	6,1	5,6	4,9	4,8	5,0
I – Ubytování, stravování a pohostinství	4,1	4,2	4,2	4,4	4,6	6,5	5,2	5,1	4,5	4,6	4,8
J – Informační a komunikační činnosti	1,7	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,5	1,5	1,5
K – Peněžnictví a pojišťovnictví	2,6	2,5	2,5	2,6	2,7	2,7	2,6	2,4	2,1	2,1	2,2
L – Činnosti v oblasti nemovitostí	2,3	2,4	2,3	2,4	2,6	3,1	3,1	3,0	2,6	2,7	2,7
M – Profesní, vědecké a technické činnosti	2,2	2,3	2,3	2,4	2,5	2,8	2,7	2,5	2,2	2,2	2,2
N – Administrativní a podpůrné činnosti	5,1	5,2	5,2	5,4	5,8	6,8	6,9	6,2	5,4	5,5	5,9
O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	3,1	3,1	3,1	3,3	3,4	3,9	4,1	4,4	3,7	3,6	3,6
P – Vzdělávání	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,3	3,7	4,0	3,4	3,2	3,3
Q – Zdravotní a sociální péče	3,9	4,1	4,1	4,3	4,5	5,9	5,4	5,3	4,7	4,6	4,7
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,7	3,4	3,7	3,2	3,2	3,2
S – Ostatní činnosti	3,6	3,8	3,6	3,8	4,0	4,8	4,6	4,5	3,5	3,4	3,5

* Údaje za rok 2022 nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Tab. 4.7 Průměrný denní stav dočasné práce neschopných podle příčiny a pohlaví v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ

v tis.

Rok	Celkem	podle pohlaví		Pro nemoc	podle pohlaví		Pro pracovní úrazy	podle pohlaví		Pro ostatní úrazy	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2015	183,1	83,5	99,6	156,2	66,2	90,0	7,0	4,8	2,2	19,9	12,5	7,4
2016	191,9	87,1	104,8	164,2	69,4	94,8	7,0	4,8	2,2	20,7	12,9	7,8
2017	199,1	90,6	108,5	170,2	72,5	97,7	7,1	4,8	2,3	21,8	13,3	8,5
2018	211,4	96,5	114,9	181,4	77,8	103,7	7,0	4,8	2,3	22,9	14,0	8,9
2019	222,5	101,5	121,0	191,5	82,2	109,3	6,9	4,7	2,3	24,0	14,6	9,4
2020	257,5	118,1	139,4	224,8	98,0	126,9	7,1	4,8	2,2	25,6	15,3	10,3
2021	260,1	121,2	138,9	228,4	101,9	126,4	7,1	4,9	2,2	24,6	14,4	10,2
2022*	249,5	113,4	136,1	217,0	93,7	123,2	6,9	4,6	2,3	25,6	15,0	10,6
2023	218,0	99,0	119,0	185,9	79,9	106,0	6,7	4,4	2,3	25,4	14,6	10,7
2024	214,4	97,6	116,9	182,9	79,0	103,9	6,8	4,5	2,3	24,7	14,1	10,6
2025	213,8	97,1	116,8	182,2	78,8	103,4	6,8	4,5	2,4	24,8	13,8	10,9

* Údaje za rok 2022 (celkem a pro nemoc) nejsou srovnatelné s údaji za ostatní roky.

Pro nemoc bylo v roce 2025 průměrně denně v neschopnosti 182,2 tisíc pojištěnců, v důsledku pracovních a ostatních úrazů poté 6,8 tisíc, resp. 24,8 tisíc nemocensky pojištěných. Ve Zpracovatelském průmyslu chybělo denně z důvodu pracovní neschopnosti okolo 66,8 tisíc pojištěnců, ve Velkoobchodě a maloobchodě, opravách a údržbě motorových vozidel pak 27,6 tisíc osob. Naměřené údaje jsou nicméně značně ovlivněny velikostí obou odvětví. Vývoj hodnot průměrného denního stavu dočasně práce neschopných za období let 2015–2025 podle příčiny a pohlaví je uveden v tabulce 4.7.

4.3 Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti

Zatímco dosavadní část analýzy se týkala **nově hlášených případů** dočasné pracovní neschopnosti, které ČSÚ zpracovává z evidence ČSSZ, jiný pohled na problematiku pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz poskytují data o **ukončených případech pracovní neschopnosti** publikovaná ČSSZ. Rozdíly v počtech nově hlášených a ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti jsou dány odlišnou metodikou sběru dat. Vývojové trendy obou ukazatelů jsou však konzistentní.

Na rozdíl od statistik nově hlášených případů pracovní neschopnosti, ČSSZ publikuje údaje z hlediska **případů ukončených ve sledovaném roce**. Případy vzniklé na konci sledovaného roku, které přesahují do roku dalšího, jsou evidovány až ve zpracování dat následujícího roku. Je nutné upozornit, že data týkající se ukončených případů jsou k dispozici v třídění z pohledu pojištěnce, nikoliv zaměstnavatele, jak tomu bylo u nově hlášených případů. ČSSZ třídí data například podle věku dočasně práce neschopných, krajů místní příslušnosti lékaře či skupin diagnóz.

Ukončené případy pracovní neschopnosti – zahrnují veškerá onemocnění a úrazy, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob ukončenou v daném roce. Nezahrnuje onemocnění a úrazy, u nichž pracovní neschopnost přesahovala do dalšího roku/období, ani ty případy, kdy nebylo vystaveno „*Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti*“.

ČSSZ v roce 2025 evidovala 2 451 tisíc ukončených případů dočasné pracovní neschopnosti, o 3,1 % méně oproti roku 2023, ale zároveň o 33,8 % více ve srovnání s předpandemickým rokem 2019. Nárůst počtu ukončených případů zaznamenaly mezi lety 2019 a 2025 všechny kraje¹⁵ Česka, nejvíce pak Hl. m. Praha (o 64,3 %) a Jihomoravský kraj (o 43,3 %). Při srovnání roku 2025 s rokem 2023 se naopak u 12 krajů projevil mírný pokles počtu ukončených případů, nejvyšší v Jihočeském a Jihomoravském kraji (shodně o 6,7 %).

Celková prστοnaná doba v roce 2025 činila 76 308 tisíc dnů, o 1,7 % více oproti roku 2019 (a o 2,6 % méně oproti roku 2023). Jeden případ dočasné pracovní neschopnosti trval v roce 2025 v průměru 31,1 dní. Nejdelší průměrná délka trvání jednoho ukončeného případu pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz byla evidována v Moravskoslezském a Zlínském kraji, a to konkrétně 41,5 resp. 37,4 dní. Naopak nejkratší průměrné délky trvání jednoho případu vykazovala Praha (23,3) a Středočeský kraj (27,3). Více viz tabulka 4.8.

Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti rostla s **věkem** (viz tabulka 4.9), v roce 2025 od 13,5 dne ve věkové skupině osob mladších 20 let až po 53,3 dnů ve věkové skupině 60letých a starších. Toto je způsobeno zejména vyšším zastoupením krátkodobých případů pracovní neschopnosti pro nemoci dýchací soustavy v mladším věku, a naopak nárůstem dlouhodobých případů pracovní neschopnosti pro nádorová onemocnění a nemoci oběhové soustavy se zvyšujícím se věkem. Zatímco v roce 2019 trvala průměrná neschopenka žen 42,7 dnů a mužů 39,1 dnů, o šest let později se poměr obrátil a rozdíl snížil. Ženy zůstávaly v pracovní neschopnosti při přepočtu na 1 případ v průměru o 0,5 dne méně než muži. Průměrná doba trvání ukončeného případu pracovní neschopnosti činila u žen 30,9 dnů, u mužů 31,4 dnů. Bez ohledu na pohlaví došlo oproti roku 2019 ke zkrácení průměrné délky trvání jednoho ukončeného případu o 9,8 dnů. Průměrná délka trvání ukončeného případu pracovní neschopnosti pro 60leté a starší muže klesla o 14,5 dne, u žen poté o 8,6 dní.

¹⁵ Případy DPN v datech ČSSZ jsou přiřazeny ke kraji podle kraje OSSZ, která případ zpracovává (příslušná podle sídla zaměstnavatele, event. jeho mzdové účtárny), nikoli podle bydliště nebo místa pobytu nemocného.

Tab. 4.8 Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti podle krajů Česka v letech 2019, 2023 a 2025

Zdroj: ČSSZ

v tis., ve dnech

Kraj Česka	Počet ukončených případů DPN (v tis.)			Počet prostonaných dnů (v tis.)			Průměrná délka trvání případu DPN ve dnech		
	2019	2023	2025	2019	2023	2025	2019	2023	2025
Česko celkem	1 832,4	2 528,6	2 451,0	75 058,7	78 376,9	76 307,7	41,0	31,0	31,1
Hl. m. Praha	198,1	318,5	325,5	6 161,0	7 572,9	7 578,3	31,1	23,8	23,3
Středočeský kraj	219,5	289,5	287,6	8 152,9	8 017,4	7 854,3	37,2	27,7	27,3
Jihočeský kraj	117,3	156,5	146,1	5 060,8	5 007,0	4 717,6	43,2	32,0	32,3
Plzeňský kraj	120,2	157,9	158,4	4 645,1	4 672,2	4 644,1	38,6	29,6	29,3
Karlovarský kraj	49,4	62,0	61,1	1 891,6	1 904,9	1 889,9	38,3	30,7	30,9
Ústecký kraj	146,6	186,1	182,2	5 862,2	5 743,2	5 698,7	40,0	30,9	31,3
Liberecký kraj	89,8	120,5	113,3	3 438,9	3 432,7	3 340,1	38,3	28,5	29,5
Královéhradecký kraj	100,2	143,5	136,8	3 924,4	4 377,1	4 145,2	39,2	30,5	30,3
Pardubický kraj	94,1	127,1	123,9	3 797,2	4 030,9	3 856,8	40,3	31,7	31,1
Vysočina	92,4	121,3	115,8	4 095,4	3 946,5	3 849,5	44,3	32,5	33,3
Jihomoravský kraj	189,7	287,2	271,9	8 165,9	8 954,6	8 498,8	43,1	31,2	31,3
Olomoucký kraj	107,9	159,1	153,4	4 656,8	5 350,9	5 191,9	43,2	33,6	33,9
Zlínský kraj	101,0	131,7	125,2	4 964,4	4 899,7	4 680,9	49,1	37,2	37,4
Moravskoslezský kraj	206,2	267,7	249,8	10 242,1	10 467,1	10 361,7	49,7	39,1	41,5

Tab. 4.9 Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti a průměrná délka jejich trvání podle pohlaví a věkových skupin v letech 2019, 2023 a 2025

Zdroj: ČSSZ

v tis., ve dnech

Věková skupina	Ukončené případy DPN (v tis.)			Průměrná délka trvání 1 ukončeného případu DPN ve dnech		
	Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy
2019						
Celkem	1 832,4	862,4	970,1	41,0	39,1	42,7
mladší 20 let	25,1	13,8	11,3	17,9	15,7	20,5
20–29 let	398,9	210,1	188,9	25,8	20,9	31,2
30–39 let	397,5	200,4	197,2	33,7	28,7	38,8
40–49 let	469,8	195,8	274,0	42,2	41,7	42,6
50–59 let	411,8	167,0	244,7	54,5	56,9	52,9
60 a více let	129,2	75,3	53,9	66,9	75,2	55,5
2023						
Celkem	2 528,6	1 129,0	1 399,5	31,0	31,3	30,7
mladší 20 let	28,8	15,7	13,1	14,2	13,2	15,4
20–29 let	481,4	244,6	236,8	18,8	16,5	21,2
30–39 let	555,4	275,7	279,7	23,7	21,7	25,8
40–49 let	651,9	263,4	388,5	30,9	32,7	29,8
50–59 let	610,1	231,8	378,2	41,6	46,5	38,6
60 a více let	201,0	97,9	103,1	50,7	58,6	43,3
2025						
Celkem	2 451,0	1 098,4	1 352,5	31,1	31,4	30,9
mladší 20 let	30,4	17,4	13,0	13,5	12,6	14,7
20–29 let	464,7	234,2	230,5	17,7	15,8	19,7
30–39 let	530,0	263,0	267,0	23,4	21,4	25,3
40–49 let	590,5	243,2	347,3	30,2	31,6	29,3
50–59 let	602,1	231,2	370,9	41,5	46,2	38,6
60 a více let	233,2	109,4	123,9	53,3	60,6	46,9

Statistiky ČSSZ nabízí také přehled ukončených případů pracovní neschopnosti **podle diagnóz**, viz tabulka 4.10 a graf 4.14. Necelá polovina (44,6 %) případů pracovní neschopnosti byla spojena s **nemocemi dýchací soustavy**. V rámci této skupiny onemocnění jsou neschopenky vystavovány především kvůli akutním infekcím dýchacích cest (z 84,2 %), s odstupem následované chřipkami (ze 13,8 %). Na druhou stranu, onemocnění dýchací soustavy tvořila pouze 16,2 % z celkového počtu prostonaných dnů (12,4 ze 76,3 milionů dnů), což je též spojeno s nejkratší průměrnou délkou trvání pracovní neschopnosti ze všech sledovaných skupin diagnóz, a sice 11,3 dnů na 1 případ.

Tab. 4.10 Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti podle skupin diagnóz a pohlaví v roce 2025

Zdroj: ČSSZ

v tis., ve dnech

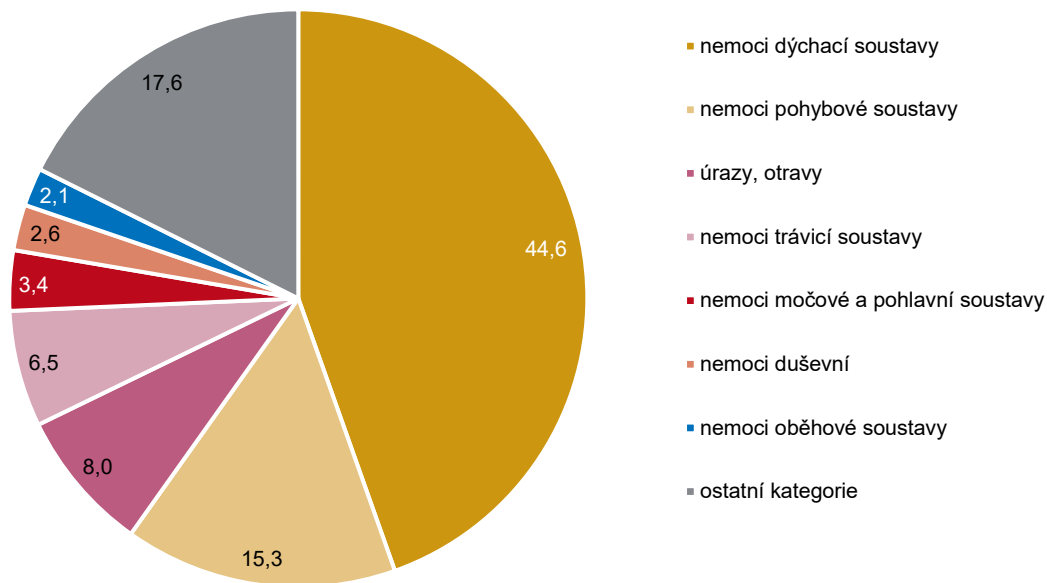
Skupiny diagnóz (kapitoly podle MKN-10)	Počet případů DPN (v tis.)			Průměrná délka trvání 1 ukončeného případu DPN ve dnech		
	Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy
Celkem	2 451,0	1 098,4	1 352,5	31,1	31,4	30,9
Tuberkulóza	0,1	0,1	0,0	154,5	165,2	125,2
Zhoubné novotvary	17,9	7,8	10,1	174,3	165,2	181,4
Nemoci duševní	62,8	21,6	41,2	79,5	77,2	80,7
Nemoci nervové soustavy	36,2	13,8	22,4	64,3	72,5	59,2
Nemoci oběhové soustavy	52,2	28,5	23,7	67,6	78,4	54,6
hypertenze	14,5	7,3	7,2	40,7	45,1	36,2
ischemická choroba srdeční	6,0	4,6	1,4	104,8	109,6	89,4
cévní nemoci mozku	3,4	2,1	1,3	147,6	154,4	136,8
jiné nemoci oběhové soustavy	28,3	14,5	13,8	63,7	74,3	52,7
Nemoci dýchací soustavy	1 092,5	476,1	616,4	11,3	11,4	11,3
akutní infekce dýchacích cest	919,6	396,7	522,8	10,7	10,6	10,8
chřipka	150,9	68,7	82,2	12,2	12,3	12,0
chronické nemoci dolních dýchacích cest	9,7	4,3	5,5	40,1	43,5	37,4
jiné nemoci dýchacích cest	12,3	6,4	5,9	24,8	27,3	22,0
Nemoci trávicí soustavy	159,5	80,5	79,0	23,3	25,6	21,0
Nemoci kůže	32,7	18,6	14,1	29,0	30,5	27,0
Nemoci pohybové soustavy	374,1	186,0	188,1	62,1	58,7	65,5
nemoci páteře	238,7	119,0	119,7	55,4	52,2	58,6
jiné nemoci pohybové soustavy	135,4	67,1	68,4	73,9	70,2	77,6
Nemoci močové a pohlavní soustavy	82,6	18,8	63,8	28,1	31,6	27,0
Těhotenství, porod, šestinedělí	21,3	x	21,3	87,4	x	87,4
Úrazy, otravy	195,2	116,3	78,9	52,4	51,4	54,0
Nemoci ostatní	323,8	130,3	193,5	23,6	21,4	25,1

Pozn.: x křížek (písmeno x) na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nemoci pohybové soustavy v roce 2025 způsobily 15,3 % pracovních neschopností. Tato onemocnění se vyznačují poměrně dlouhou délkou trvání, v průměru 62,1 dní na 1 případ. Počet prostonaných dnů v této kategorii činil 23,2 milionů, dlouhodobě nejvyšší podíl prostonaných dnů ze všech skupin diagnóz (okolo 30 %). V rámci nemocí pohybové soustavy je pracovní neschopnost nejčastěji způsobena nemocí páteře (z 63,8 %).

Další relativně častou příčinou pracovní neschopnosti byly **úrazy a otravy**. Na celkovém počtu neschopenek se v roce 2025 podílely 8 %. Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti činila v těchto případech 52,4 dnů, počet prostonaných dní pak přesáhl 10 milionů.

Graf 4.14 Ukončené případy dočasné pracovní neschopnosti podle skupin diagnóz v roce 2025 (v %)

Zdroj: ČSSZ

Nejvyšší průměrnou délku trvání pracovní neschopnosti zaznamenaly v roce 2025, s výjimkou dnes se téměř nevyskytující tuberkulózy (116 případů), **zhoubné novotvary** (17,9 tis. případů), a to 174,3 dnů. Neschopenka u této skupiny onemocnění trvala v průměru 165,2 dnů u mužů a 181,4 dnů u žen.

V pracovní neschopnosti jsou častěji ženy, v roce 2025 zaznamenaly celkem 1 352,5 tisíc ukončených případů pracovní neschopnosti, muži 1 098,4 tisíc. Výraznější rozdíl v pracovní neschopnosti podle pohlaví se objevuje u **nemocí močové a pohlavní soustavy**, kde byl počet ukončených případů u mužů oproti ženám 3,4krát nižší. **Duševní onemocnění** vedoucí k pracovní neschopnosti poté téměř dvakrát častěji postihovaly ženy než muže. Muži byli naopak náchylnější k úrazům a otravám, nemocem oběhové a trávicí soustavy.

4.4 Výdaje na dávky nemocenského pojištění

Systém nemocenského pojištění je určen pro výdělečně činné osoby, které při ztrátě příjmu v případech tzv. krátkodobých sociálních událostí zabezpečuje peněžitými dávkami nemocenského pojištění. Z nemocenského pojištění se poskytuje 6 peněžitých dávek, a to:

- nemocenské,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- ošetřovné,
- vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství,
- dávka otcovské poporodní péče (tzv. otcovská),
- dlouhodobé ošetřovné.

Výše dávek nemocenského pojištění **závisí** na dosahovaném **výdělku**, **redukčních hranicích** pro redukcí denního vyměřovacího základu, **redukci mezi jednotlivými redukčními hranicemi** a na **procentní sazbě** pro jednotlivé dávky.

Všechny dávky nemocenského pojištění vyplácí územní správa sociálního zabezpečení (ÚSSZ) a hradí se ze státního rozpočtu (z příjmů z pojistného). Dávky nemocenského pojištění se vyplácejí za kalendářní dny.

Výdaje na dávky nemocenského pojištění (více viz tabulka 4.11) za rok 2025 činily 48,8 mld. Kč, o 1,3 mld. Kč (2,7 %) více oproti předcházejícímu roku. **Výdaje** na objemově nejvýznamnější dávku pojištění, **nemocenské**, meziročně vzrostly o 1,7 mld. Kč na 35,8 mld. Kč, tj. o 5 % (viz graf 4.15). V této souvislosti je však třeba mít na paměti, že výše výdajů na dávky nemocenské také souvisí s inflací a růstem mezd, ze kterých se výše nemocenských dávek odvíjí. Výdaje na nemocenské v přepočtu na jednoho pojištěnce v roce 2025 dosáhly 7 596 Kč, o 450 Kč více než před rokem.

Nemocenské – je základní peněžitou dávkou systému nemocenského pojištění. Na nemocenské má nárok pojištěnec, který je uznán ošetřujícím lékařem dočasně práce neschopným, a to od 15. kalendářního dne trvání jeho dočasné pracovní neschopnosti do konce dočasné pracovní neschopnosti, maximálně však 380 kalendářních dnů počítaných od vzniku dočasné pracovní neschopnosti.

Tab. 4.11 Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2015–2025

Zdroj: ČSSZ

v mld. Kč

Druh dávky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Celkem	24,11	26,28	28,32	33,97	38,89	55,21	51,47	47,63	45,45	47,54	48,83
nemocenské	15,43	16,99	18,29	22,68	26,67	32,77	34,04	32,75	31,68	34,05	35,75
ošetřovné	1,06	1,18	1,40	1,63	1,73	11,44	5,66	2,83	2,46	2,45	2,29
peněžitá pomoc v mateřství	7,61	8,11	8,62	9,40	10,10	10,58	11,32	11,23	10,50	10,21	9,93
vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	0,009	0,009	0,008	0,009	0,009	0,007	0,006	0,008	0,007	0,006	0,007
otcovská poporodní péče ¹⁾	-	-	-	0,221	0,273	0,269	0,291	0,601	0,580	0,575	0,567
dlouhodobé ošetřovné ²⁾	-	-	-	0,032	0,110	0,138	0,157	0,207	0,220	0,252	0,287

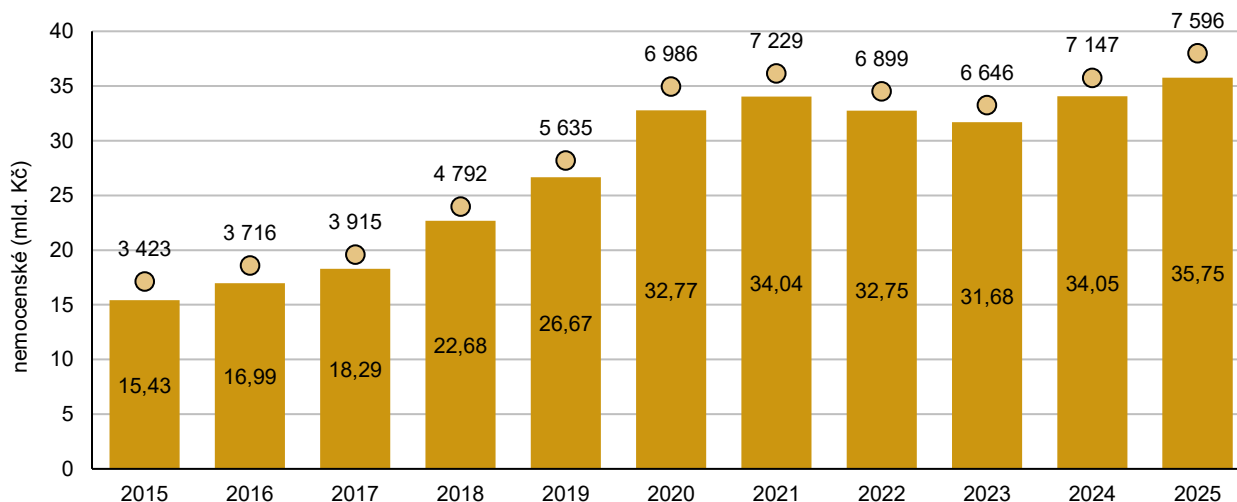
¹⁾ Zavedení dávky otcovské poporodní péče, tzv. „otcovská“ – účinnost od 1. února 2018.

²⁾ Zavedení dávky dlouhodobé ošetřovné – účinnost od 1. června 2018.

Pozn.: - krátká čárka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Za vysoký nárůst výdajů na dávky nemocenského pojištění mezi lety 2019 a 2020 byly odpovědné zejména finanční kompenzace, v podobě nemocenského a ošetřovného, vyplacené v souvislosti s onemocněním COVID-19 (tématem se podrobněji zabývají dřívější iterace této publikace). Zatímco do roku 2019 činil podíl výdajů za ošetřovné maximálně 5 % celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění, v roce 2020 to byla více než pětina. Počínaje rokem 2021 je možné pozorovat postupný návrat výdajů na ošetřovné na úroveň před rokem 2020. V roce 2025 prostředky vynaložené na ošetřovné dosáhly hodnoty 2,3 mld. Kč neboli 4,7 % z celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění, téměř stejného podílu jako v roce 2019 (4,4 %).

Graf 4.15 Výdaje na nemocenské v mld. Kč a v přepočtu na 1 pojištěnce v Kč v letech 2015–2025

Zdroj: ČSSZ

■ nemocenské (mld. Kč) ○ výdaje na 1 pojištěnce (Kč)

K významnému zvýšení výdajů na dávky nemocenského pojištění však došlo i v roce 2018, kdy, po přijetí v předchozím roce, nabylo účinnosti několik **významných legislativních opatření** v oblasti nemocenského pojištění, která zásadním způsobem ovlivnila jeho finanční bilanci. Jednalo se o **zvýšení nemocenského od 31. kalendářního dne DPN** nebo karantény z 60 % na 66 % redukováného denního vyměřovacího základu a **od 61. kalendářního dne DPN** nebo karantény z 60 % na 72 % redukováného denního vyměřovacího základu s účinností od 1. 1. 2018. Kromě toho, ovšem s jen nepatrným vlivem na celkovou výši výdajů nemocenského pojištění, byl rozšířen okruh dávek poskytovaných z nemocenského pojištění o novou dávku otcovské poporodní péče (tzv. „otcovská“) s účinností od 1. 2. 2018 a dávku dlouhodobého ošetřovného s účinností od 1. 6. 2018. V tabulce 4.11 je patrné zvýšení výdajů za otcovskou poporodní péči od roku 2022, která byla v předcházejících letech vyplácena po dobu 1 týdne, v roce 2022 došlo k prodloužení na 2 týdny.

Mezi lety 2015–2025 výdaje na nemocenské kontinuálně rostly. Jedinou výjimku představovaly roky 2022 a 2023, které se nesly ve znamení dočasného mírného poklesu. V roce 2025 se oproti roku 2019, tj. období před pandemií, výdaje na nemocenské zvýšily o 9 mld. Kč, tj. zhruba o třetinu. Za uplynulou dekádu pak výdaje na nemocenské vzrostly o 20,3 mld. Kč.

Podrobnější informace k výdajům na nemocenské a dalším dávkám, které jsou poskytovány ze systému nemocenského pojištění, jsou k dispozici na internetových stránkách MPSV ve veřejně dostupné publikaci *Analýza vývoje nemocenského pojištění*.

4.5 Pracovní úrazy

V oblasti pracovní úrazovosti ukládá česká i evropská legislativa zaměstnavatelům řadu povinností souvisejících s evidencí, hlášením a objasněním příčin a okolností vzniku každého pracovního úrazu.

Pracovní úraz – pracovním úrazem se rozumí poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (viz § 271k odst. 1 až 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Smrtelný pracovní úraz – je takové poškození zdraví, na jehož následky úrazem postižený zaměstnanec nejpozději do 1 roku zemřel.

Závažný pracovní úraz – je takové poškození zdraví, trvá-li hospitalizace úrazem postiženého zaměstnance déle než 5 dnů.

Pracovní úraz s pracovní neschopností delší než 3 dny – ukazatel zahrnuje případy pracovních úrazů, které měly za následek dočasnou pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny. Do těchto tří dnů se nezapočítává den, ve kterém k úrazu došlo.

Ohlášení pracovního úrazu místně příslušnému Oblastnímu inspektorátu práce (OIP) podléhá smrtelný pracovní úraz a pracovní úraz s hospitalizací delší než 5 dnů (tzv. závažný pracovní úraz) nebo lze-li vzhledem k povaze zranění takovou dobu hospitalizace předpokládat. Vyhotovit záznam o úrazu (včetně případného hlášení změn) a zaslat jej na místně příslušný OIP je zaměstnavatel povinen i u pracovního úrazu s pracovní neschopností delší než 3 dny. V závislosti na druhu a okolnostech vzniku pracovního úrazu se pracovní úraz ohlašuje a záznam o něm se zasílá ještě na další stanovené orgány a instituce. Evidenci všech úrazů, tedy i takových, kterými nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo jimi byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny, je zaměstnavatel povinen vést v knize úrazů.

V roce 2020 se i vlivem uzavření některých podniků a větší míry práce z domova událo nejméně pracovních úrazů za posledních 10 let. Absolutní počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti (DPN) pro pracovní úraz po propadu v roce 2020 vzrostl z 41 358 případů na 44 933 případů v roce 2021 (tj. o 8 %) a vrátil se tak na hodnoty z období před pandemií. Od té doby se v následujících letech počet postupně mírně snížil na konečných 43 704 pracovních úrazů v roce 2025. Z tohoto celkového počtu případů bylo 42 541 (97,3 %) **pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny** (tedy takových, které podléhají povinnosti vyhotovit záznam o úrazu a zaslat jej OIP).

Ve statistice pracovní úrazovosti je dlouhodobě patrný rozdíl mezi **pohlavími**, muži zde dlouhodobě výrazně dominují, viz tabulka 4.12. Z celkového počtu pracovních úrazů připadaly na muže v roce 2025 dvě třetiny případů (64,6 %), což je dáno především **odlišnou strukturou zaměstnanosti žen a mužů**. V odvětvích rizikovějších na výskyt pracovních úrazů (jako jsou například Těžba a dobývání, Zpracovatelský průmysl, Stavebnictví, Doprava a skladování či Zemědělství, lesnictví, rybářství) mezi zaměstnanými převládají muži.

Ještě výraznějšího rozdílu hodnot mezi pohlavími je dosahováno v případě **smrtečných pracovních úrazů**. V roce 2025 se z celkových 87 smrtečných pracovních úrazů 75 přihodilo mužům. Oproti předchozímu roku se událo o 17 smrtečných pracovních úrazů více, resp. o 44 méně než v roce 2015, kdy došlo k nejvíce smrtečným pracovním úrazům za poslední dekádu. Meziročně se také zvýšil počet **závažných pracovních úrazů**, které si vyžádaly alespoň 5denní hospitalizaci, a to o 37 na 783 případů. Přesto těchto úrazů v porovnání s rokem 2015 ubylo, a to o 40 %. Je možné předpokládat souvislost jak se zvýšením bezpečnosti práce, tak i s preferováním kratší hospitalizace či ambulantní léčby (tam, kde to povaha úrazu dovolí) před dlouhodobou hospitalizací.

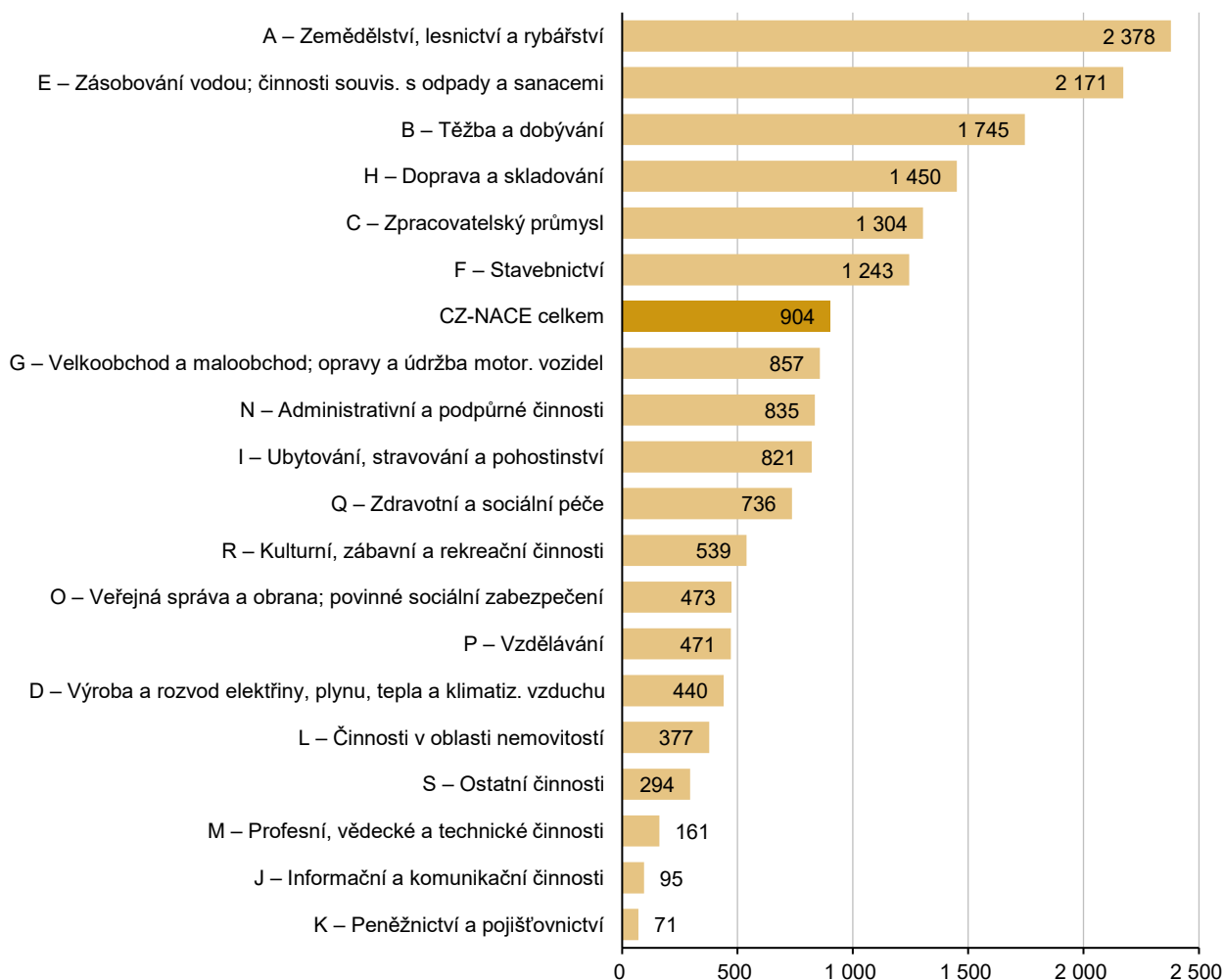
Tab. 4.12 Pracovní úrazy podle závažnosti a pohlaví v letech 2015–2025

Zdroj: ČSÚ, SÚIP

Rok	Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností			Počet pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny			Počet závažných pracovních úrazů s hospitalizací nad 5 dnů			Počet smrtečných pracovních úrazů		
	Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví		Celkem	podle pohlaví	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
2015	46 331	32 117	14 214	45 621	31 605	14 016	1 311	1 087	224	131	120	11
2016	47 379	32 592	14 787	46 713	32 102	14 611	1 315	1 088	227	104	101	3
2017	47 491	32 575	14 916	46 870	32 120	14 750	1 146	964	182	95	91	4
2018	46 223	31 340	14 883	45 666	30 947	14 719	1 148	933	215	123	117	6
2019	44 552	30 068	14 484	43 959	29 663	14 296	1 007	820	187	92	87	5
2020	41 358	28 681	12 677	40 569	28 104	12 465	830	693	137	108	105	3
2021	44 933	31 115	13 818	43 980	30 411	13 569	788	652	136	88	82	6
2022	44 608	29 904	14 704	43 561	29 140	14 421	797	640	157	88	83	5
2023	43 476	28 549	14 927	42 500	27 873	14 627	732	585	147	77	73	4
2024	43 815	28 697	15 118	42 756	27 964	14 792	746	595	151	70	65	5
2025	43 704	28 231	15 473	42 541	27 455	15 086	783	612	171	87	75	12

Nejvíce pracovních úrazů s dočasnou **pracovní neschopností delší než 3 dny** v roce 2025 zaznamenal Zpracovatelský průmysl (14 558 případů), následovaný odvětvími Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (5 161) a Doprava a skladování (4 178). Pokud však zohledníme objem zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích a míru zastoupení jednotlivých sekcí, je místo absolutních počtů vhodné raději použít **relativní ukazatel** vztažený na 100 tisíc pojištěnců. Po této úpravě se následně **nejrizikovějšími** odvětvími stávají Zemědělství, lesnictví, rybářství (2 378 pracovních úrazů na 100 tisíc pojištěnců), Zásobování vodou, činnosti související s odpady a sanacemi (2 171) a Těžba a dobývání (1 745). Průměrně poté na 100 tisíc nemocensky pojištěných osob připadalo 904 pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny. Mezi nejméně riziková se naopak řadila odvětví Peněžnictví a pojišťovnictví spolu s Informačními a komunikačními činnostmi, která v přepočtu na 100 tisíc pojištěnců celkově vykazala 71, resp. 95 případů minimálně 3denní pracovní neschopnosti. Podrobněji viz graf 4.16.

Z pohledu **velikosti podniku** se v roce 2025 nejvíce pracovních úrazů s pracovní neschopností přesahující 3 dny uskutečnilo v podnicích se 100–249 zaměstnanci (1 186 případů pracovní neschopnosti v přepočtu na 100 tisíc pojištěnců). S mírným odstupem následovaly s hodnotami 1 138 a 1 034 pracovních úrazů podniky o velikosti 50–99 a 250–499 zaměstnanců. Naproti tomu u OSVČ bylo evidováno pouze 274 případů pracovních úrazů v přepočtu na 100 tisíc pojištěnců.

Graf 4.16 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 dny v přepočtu na 100 tisíc pojištěnců podle odvětví (sekce CZ-NACE) v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

4.6 Evropská statistika pracovních úrazů (ESAW)

Evropská statistika pracovních úrazů, systém **ESAW** (European Statistics on Accidents at Work), umožňuje sledovat pracovní úrazovost na základě jednotné metodiky připravené Eurostatem. Hlavním cílem je **snížit** jak **výskyt pracovních úrazů**, tak dopady s nimi spojené (sociální problémy, ekonomické ztráty). Projekt ESAW na evropské úrovni svými výsledky významnou měrou přispívá k hlavnímu cíli statistiky pracovní úrazovosti, tj. k **vytvoření** dostatečného **objemu údajů**, na jejichž základě je zvyšována bezpečnost a ochrana zdraví při práci prostřednictvím účinných opatření, umožňujících aktivním způsobem předcházet pracovním úrazům, a tak snižovat jejich počet.

Rámcová směrnice 89/391/EHS týkající se opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci zavedla povinnost pro zaměstnavatele vést seznam pracovních úrazů, které měly za následek pracovní neschopnost delší než 3 pracovní dny, a vypracovávat v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi zprávy o pracovních úrazech, které utrpěli jeho zaměstnanci. Na tomto základě byl v roce 1990 zahájen projekt evropské statistiky pracovních úrazů s cílem harmonizovat údaje o všech pracovních úrazech, vedoucích k delší než třídní pracovní neschopnost. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1338/2008 ze dne 16. 12. 2008 o statistice Společenství v oblasti veřejného zdraví a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanovuje povinnost poskytovat statistiky pracovních úrazů Komisi (resp. Eurostatu).

V Česku byl rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí zpracováním Zprávy o pracovní úrazovosti v České republice a správou databáze statistických údajů o pracovních úrazech ve formátu ESAW k zaslání

do Eurostatu pověřen **Státní úřad inspekce práce (SÚIP)**, který v této oblasti dále úzce spolupracuje také s Českým báňským úřadem (ČBÚ) a ČSÚ.

Statistiky se Eurostatu poskytují **každoročně**, předkládají se nejpozději 18 měsíců po skončení referenčního roku. Eurostat zveřejňuje na svých webových stránkách výsledky zpracování dat za členské země EU, a to podle závažnosti pracovního úrazu, samostatně za smrtelné pracovní úrazy a za ostatní pracovní úrazy, které měly za následek pracovní neschopnost delší než 3 pracovní dny. K dispozici jsou dva základní ukazatele, absolutní ukazatel **počtu pracovních úrazů** a relativní ukazatel ve formě **standardizované míry výskytu**. Data jsou tříděna podle pohlaví, věku, zaměstnání pojištěnce, ekonomické činnosti zaměstnavatele a dalších kritérií¹⁶.

Pro mezinárodní srovnání za členské státy EU byl v této publikaci použit relativní ukazatel, **standardizovaná míra výskytu pracovních úrazů** na 100 tisíc zaměstnaných osob, který je pro srovnání zemí různé velikosti vhodnějším ukazatelem než absolutní počet pracovních úrazů. Navíc zohledňuje problém rozdílné odvětvové struktury v jednotlivých zemích. Pro zachycení vývoje míry úrazovosti v členských státech EU byly využity údaje za období let 2013–2023.

Míra výskytu (četnost) – ukazatel vyjadřuje počet pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob. Samostatné míry výskytu se počítají u smrtelných pracovních úrazů a pracovních úrazů, které mají za následek pracovní neschopnost delší než 3 dny.

Způsob výpočtu:

Míra výskytu = počet pracovních úrazů (smrtelných nebo ostatních) / počet zaměstnaných osob ve sledované populaci x 100 000.

Standardizovaná míra výskytu – standardizovaný počet pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob. Standardizace spočívá v použití stejné (standardizované) váhy v každém odvětví v každé zemi, jako je celková v rámci EU („standardizovaná“ míra úrazovosti). Použití standardizovaného ukazatele řeší problém častějšího výskytu pracovních úrazů v některých zaměstnáních v závislosti na vyšším podílu vysoce rizikových odvětví v průmyslové struktuře země. Standardizovaná míra výskytu pokrývá sekce A a C–N klasifikace NACE, sekce B a O–U nejsou do statistiky zahrnuty.

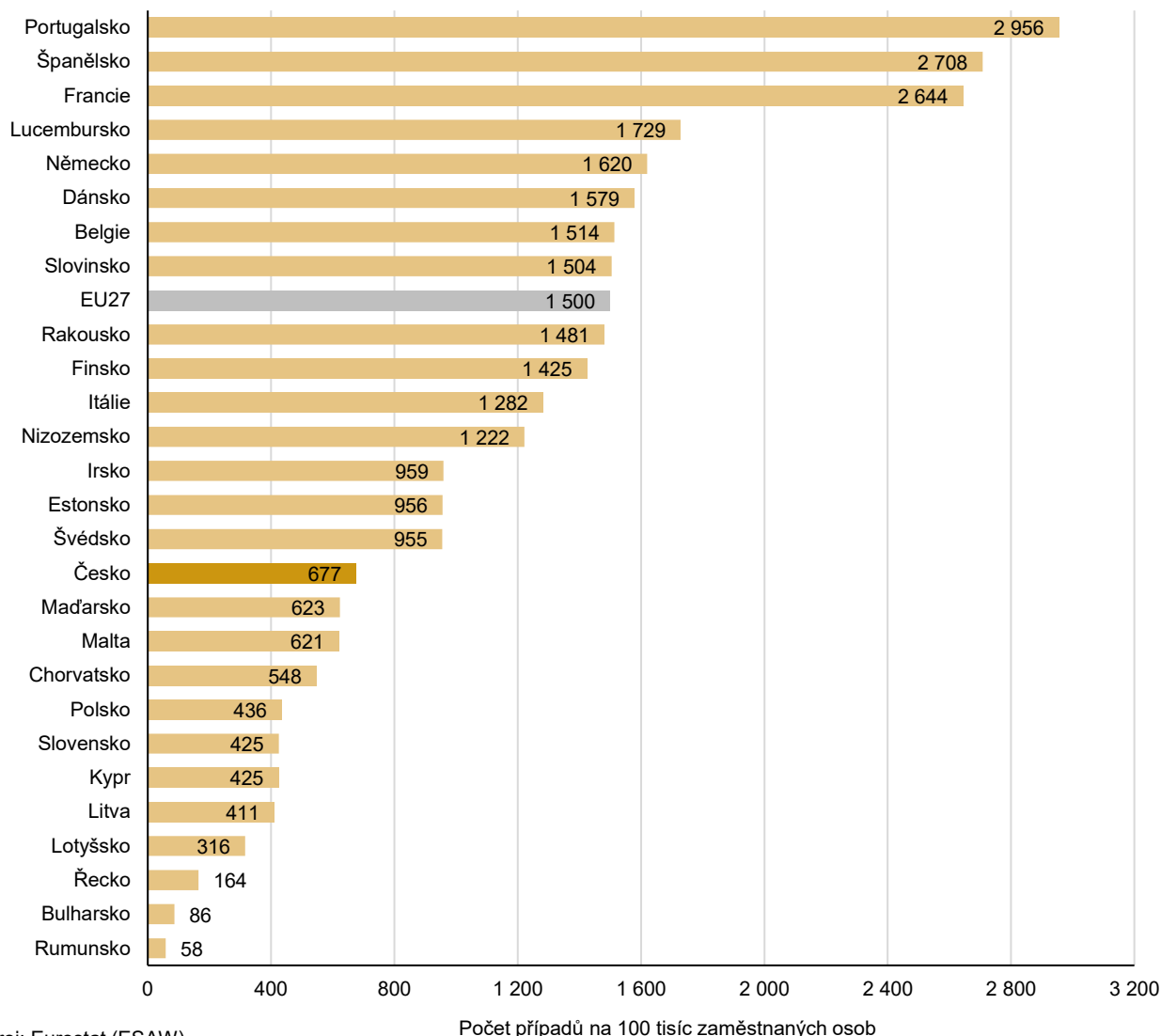
Je však nutné upozornit na skutečnost, že vnitrostátní legislativa nebo zvyklosti v oblasti pracovní úrazovosti se mohou v jednotlivých zemích poměrně značně lišit, a tak i data předávaná do Eurostatu, přes veškerou snahu statistiků o harmonizaci a standardizaci, nemusí být zcela srovnatelná.

V případě standardizované míry **pracovní neschopnosti delší než 3 pracovní dny** se v roce 2023 s počtem 677 pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob řadilo **Česko** na **16. místo** v rámci **EU27**, o jedno místo níže než o rok dříve. Na prvních místech žebříčku zemí se dlouhodobě umísťuje Portugalsko, Španělsko a Francie (v průběhu let ve střídajícím se pořadí). V roce 2023 přesahovala v těchto zemích standardizovaná míra pracovní neschopnosti delší než 3 dny hodnotu 2 600 pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob, přičemž Portugalsko s 2 956 úrazy žebříček vedlo. Za zmíněnou trojici s odstupem následovalo Lucembursko (1 729), Německo (1 620) a Dánsko (1 579). Průměr za státy EU27 činil 1 500 pracovních úrazů s minimálně 3denní pracovní neschopností na 100 tisíc zaměstnaných osob. Nejnižší míra pracovní úrazovosti (pod hranicí 400 pracovních úrazů) byla v roce 2023 vykázána v Lotyšsku (316), Řecku (164), Bulharsku (86) a Rumunsku (58). Více viz graf 4.17.

¹⁶ Poslední dostupná data s mezinárodním srovnáním za členské státy EU27 byla v době zpracování této publikace za rok 2023. Jejich zdrojem je databáze Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/health/database>.

Podle informací Eurostatu je v zemích s nejvyšší mírou výskytu pracovních úrazů (Portugalsko, Španělsko, Francie) zaveden systém hlášení úrazů na základě pojištění. Osoba postižená úrazem obdrží při nahlášení úrazu významnou peněžní kompenzaci od pojišťovny. V zemích východní Evropy pracovní úrazovost nejčastěji spadá do systému sociálního zabezpečení. Z těchto zemí jedině Slovinsko a Estonsko vykázalo alespoň 999 pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny na 100 tisíc zaměstnaných osob. Dlouhodobě nejnižší míra v Bulharsku a Rumunsku, navíc s velkým odstupem za ostatními státy, patrně do značné míry odráží vysoký podíl nenahlášených pracovních úrazů.

Graf 4.17 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 pracovní dny v zemích EU (standardizovaná míra) v roce 2023

Zdroj: Eurostat (ESAW)

Počet případů na 100 tisíc zaměstnaných osob

Data za rok 2023 zastupují čtvrtý ročník dat ze statistiky ESAW, mapující období ústupu pandemie COVIDu-19. Ve srovnání s rokem 2020 došlo v patnácti zemích k nárůstu standardizované míry výskytu pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných. Nejvíce v Irsku (+425), Španělsku (+324), Itálii (+246) či Slovinsku (+165). Naopak k nevýraznějšímu poklesu míry výskytu pracovních úrazů došlo v Dánsku (-324), Finsku (-239) a na Maltě (-209). Je však potřeba dodat, že míra rozšíření nemoci COVID-19 a s ní související zavádění a následné rušení opatření, která měla dopad i na pracovní úrazovost, se lišila napříč zeměmi. Podrobněji viz tabulka 4.13 na další straně.

Tab. 4.13 Pracovní úrazy s pracovní neschopností delší než 3 pracovní dny v zemích EU (standardizovaná míra) v letech 2013–2023

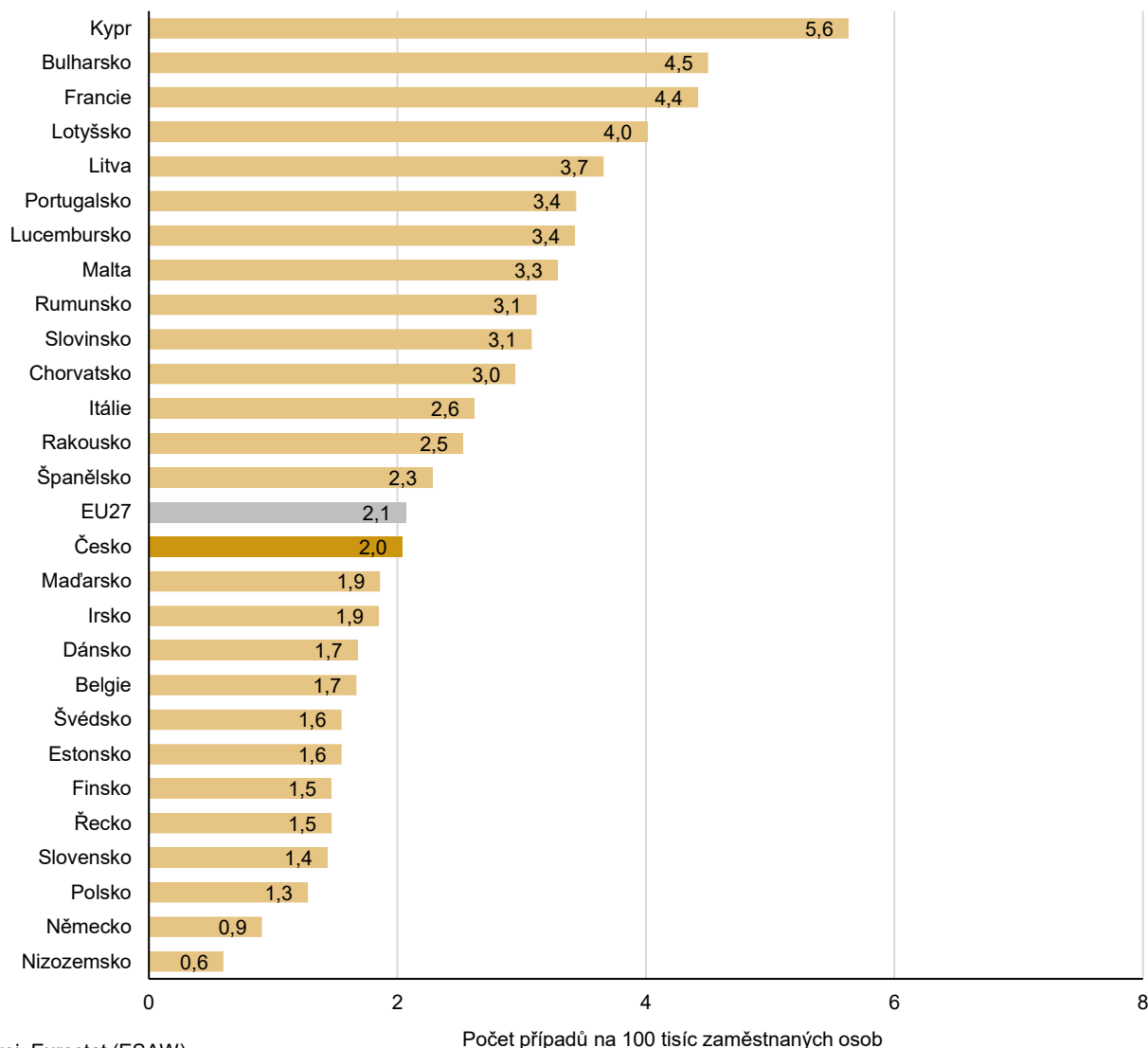
Zdroj: Eurostat (ESAW)

na 100 tis. zaměstnaných osob

Členské státy EU	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	1 815,8	1 768,5	1 821,2	1 821,4	1 737,5	1 791,5	1 743,0	1 470,3	1 627,2	1 550,7	1 500,0
Belgie	2 147,3	1 724,4	1 940,0	1 978,5	2 012,2	1 876,8	1 770,7	1 503,3	1 580,7	1 545,5	1 513,9
Bulharsko	79,7	82,5	83,2	76,3	82,5	78,3	82,5	76,8	80,5	81,5	86,4
Česko	896,1	907,0	968,0	934,6	929,9	961,7	875,0	719,8	807,6	762,9	676,8
Dánsko	2 094,2	1 983,1	1 793,7	1 820,0	1 689,8	1 777,7	1 719,4	1 902,2	2 070,1	1 740,2	1 578,6
Estonsko	1 095,4	1 137,9	1 226,4	1 225,7	1 136,8	1 053,5	1 186,9	1 032,2	1 085,4	999,0	956,5
Finsko	2 229,8	2 083,2	1 967,1	1 887,2	1 967,7	1 903,1	1 812,4	1 663,4	1 653,7	1 563,3	1 424,6
Francie	3 163,5	3 385,7	3 498,0	3 415,4	3 374,8	3 436,8	3 332,5	2 607,4	3 364,3	2 732,8	2 643,9
Chorvatsko	867,9	906,5	997,7	969,9	1 049,0	876,7	679,0	564,3	635,6	616,4	547,8
Irsko	1 036,1	1 072,0	920,4	767,0	1 166,8	789,7	530,8	534,2	667,7	752,1	959,4
Itálie	1 711,8	1 619,2	1 520,3	1 487,4	1 536,4	1 392,1	1 239,8	1 036,5	1 244,6	1 280,4	1 282,1
Kypr	571,5	870,7	705,4	822,4	851,7	882,3	841,4	576,3	529,8	481,9	424,6
Litva	259,7	296,7	317,7	336,8	380,2	359,4	453,2	369,0	407,6	406,1	411,0
Lotyšsko	224,5	222,8	252,8	240,1	251,9	285,7	299,4	284,9	317,4	291,0	316,3
Lucembursko	2 465,9	2 286,8	2 256,7	2 447,6	2 172,0	2 290,1	2 214,8	1 747,8	1 902,0	1 739,8	1 728,7
Maďarsko	487,2	549,0	578,1	727,8	669,1	605,0	619,8	639,0	607,0	644,9	623,3
Malta	1 888,1	1 863,7	1 681,7	1 504,5	1 098,4	1 212,6	1 171,3	829,3	824,9	759,0	620,8
Německo	2 178,4	2 124,2	2 100,7	2 092,9	2 088,7	1 992,2	1 950,5	1 782,2	1 858,9	1 747,8	1 620,1
Nizozemsko	2 278,2	1 393,6	1 251,7	1 318,7	1 506,1	1 440,9	1 338,3	1 139,6	1 164,9	1 208,7	1 222,0
Polsko	540,8	525,2	638,3	628,1	698,9	558,2	583,4	424,1	464,4	446,7	435,7
Portugalsko	3 618,8	3 582,2	3 700,5	3 615,4	3 614,7	3 375,5	3 512,1	2 813,8	3 207,7	3 160,3	2 955,5
Rakousko	1 840,2	1 806,0	1 761,9	1 810,4	1 859,1	1 874,2	1 697,4	1 531,5	1 628,7	1 527,4	1 481,4
Rumunsko	76,7	74,8	86,2	87,9	94,5	93,2	91,3	80,6	51,8	57,6	58,5
Řecko	447,0	152,1	242,6	245,9	263,4	261,0	205,9	157,0	174,3	177,6	164,4
Slovensko	426,9	414,9	532,1	540,0	551,4	546,8	508,9	433,1	442,8	428,4	424,8
Slovinsko	1 594,7	1 627,1	1 671,5	1 570,7	1 694,7	1 584,0	1 560,1	1 339,7	1 376,4	1 288,3	1 504,2
Španělsko	2 909,0	3 220,4	3 165,0	3 229,1	3 327,7	3 291,9	2 955,6	2 383,8	2 656,7	2 706,5	2 707,7
Švédsko	875,0	759,8	774,3	801,2	792,8	788,6	915,7	841,9	952,5	885,1	955,4

Pozn.: Šedé podbarvení buňky symbolizuje přerušení v časové řadě.

Jak je možné pozorovat na grafu 4.18, v kategorii **smrtečných pracovních úrazů** se **Česko** s hodnotou 2,04 smrtečných pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob v roce 2023 řadilo na **15. místo** v rámci **EU27**, ze všech zemí nejbližše hodnotě evropského průměru (2,07). Ve srovnání s rokem 2022 o **dvě příčky výše**. V roce 2020 Česku patřila 13. příčka. Nejvyšší míra smrtečné pracovní úrazovosti byla v roce 2023 podle Eurostatu evidována na Kypru (5,6 na 100 tisíc zaměstnaných osob; zde ovšem vlivem menší populace zaměstnaných osob dochází každoročně k velkým výkyvům tohoto ukazatele), v Bulharsku (4,5) a ve Francii (4,4). Naopak nejnižší míra smrtečné pracovní úrazovosti se dlouhodobě udržuje v Nizozemsku (0,6) a Německu (0,9). Epidemie onemocnění COVID-19 (respektive opatření proti jejímu šíření) neměla na smrtečné pracovní úrazy tak jednoznačný vliv, jako tomu bylo v případě pracovních úrazů spojených s pracovní neschopností. Rizikovější odvětví s vyšší pravděpodobností výskytu smrtečných pracovních úrazů, zaměstnávající manuálně pracující, neumožňovaly takové zapojení práce z domova jako například administrativní obory. K poklesu míry smrtečné pracovní úrazovosti mezi lety 2020 a 2023 došlo u 16 zemí. Nejvíce konkrétně na Kypru (o 1,4 úrazu na 100 tisíc zaměstnaných osob) a v Rumunsku (o 0,8). Naopak největší nárůst v tomto období zaznamenala Francie (o 1,3), Lucembursko (o 1,1) a Lotyšsko (o 0,8). Vývoj hodnot ve státech Evropské unie mezi lety 2013–2023 je uveden v tabulce 4.14 na konci této podkapitoly.

Graf 4.18 Smrtné pracovní úrazy v zemích EU (standardizovaná míra) v roce 2023

Zdroj: Eurostat (ESAW)

Počet případů na 100 tisíc zaměstnaných osob

V rámci EU byla v roce 2023 významná část pracovních úrazů koncentrována do odvětví Stavebnictví, Doprava a skladování, Zpracovatelský průmysl a Zemědělství, lesnictví a rybářství. Tato odvětví se společně podílela na 66,8 % všech smrtelných pracovních úrazů a 44,8 % všech pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 pracovní dny. Na celkovém počtu smrtelných pracovních úrazů se nejvíce podílela odvětvová sekce Stavebnictví (24,0 %), následovaná Dopravou a skladováním (16,4 %), Zpracovatelským průmyslem (13,4 %) a Zemědělstvím, lesnictvím a rybářstvím (12,9 %). Podíly ostatních odvětví na celkovém počtu smrtelných pracovních úrazů nepřekročily dvouciferné hodnoty.

Podrobnější informace o výsledcích šetření ESAW za rok 2023 v textové i datové podobě jsou k dispozici v dedikované výsledkové zprávě na webových stránkách Eurostatu¹⁷.

¹⁷ Viz [Accidents at work statistics - Statistics Explained - Eurostat](#).

Tabulka 4.14 Smrtelné pracovní úrazy v zemích EU (standardizovaná míra) v letech 2013–2023

Zdroj: Eurostat (ESAW)

na 100 tis. zaměstnaných osob

Členské státy EU	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EU27	2,4	2,5	2,7	2,4	2,2	2,2	1,9	2,1	2,3	2,1	2,1
Belgie	3,1	1,7	3,5	2,2	2,4	2,7	1,7	2,1	2,1	1,8	1,7
Bulharsko	3,7	5,4	4,3	3,7	4,2	3,8	3,6	4,5	3,5	4,2	4,5
Česko	2,7	2,6	3,4	2,2	2,3	2,8	1,9	2,5	2,0	2,2	2,0
Dánsko	2,3	1,9	1,4	1,9	1,4	1,9	1,1	2,0	2,0	1,7	1,7
Estonsko	3,5	2,2	2,5	4,6	1,2	1,9	2,3	2,1	2,5	3,1	1,6
Finsko	1,2	1,7	1,8	1,6	1,8	1,3	1,2	1,3	1,0	1,3	1,5
Francie	3,7	3,7	4,0	4,1	3,8	3,7	4,4	3,2	4,5	4,4	4,4
Chorvatsko	2,4	2,3	2,6	2,9	2,9	3,3	2,3	3,1	2,4	3,2	3,0
Irsko	2,7	3,1	2,8	2,7	2,2	2,0	1,4	2,4	2,1	1,2	1,9
Itálie	3,0	3,0	3,1	2,6	2,6	2,7	2,0	3,0	3,2	2,5	2,6
Kypr	3,7	2,6	1,5	2,7	0,9	5,0	3,9	5,1	2,1	3,0	5,6
Litva	5,0	5,6	4,2	4,4	3,8	3,9	3,2	3,8	5,5	3,4	3,7
Lotyšsko	4,5	6,0	4,2	5,5	2,9	4,7	3,0	3,2	4,7	4,4	4,0
Lucembursko	1,6	3,7	4,4	10,3	2,6	6,4	3,2	2,3	3,1	4,0	3,4
Maďarsko	1,8	2,9	2,9	2,7	2,6	2,4	2,3	2,2	2,5	2,3	1,9
Malta	4,7	4,6	3,4	3,9	0,5	2,2	1,5	4,7	5,0	7,6	3,3
Německo	1,3	1,4	1,3	1,1	1,2	1,0	0,8	1,0	1,1	1,0	0,9
Nizozemsko	0,8	1,0	0,8	0,7	0,8	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4	0,6
Polsko	1,9	1,9	2,7	2,0	2,1	1,7	1,2	1,5	1,8	1,3	1,3
Portugalsko	4,5	4,7	4,6	4,0	4,1	2,7	2,4	3,6	3,9	3,9	3,4
Rakousko	4,2	4,0	4,2	3,2	3,3	4,3	2,0	2,9	3,4	3,6	2,5
Rumunsko	6,9	7,1	7,4	6,1	6,1	5,3	3,9	4,0	3,8	2,8	3,1
Řecko	1,2	1,2	2,4	2,0	2,7	2,9	1,6	1,4	1,1	1,1	1,5
Slovensko	3,3	2,3	3,6	2,7	2,8	2,6	1,4	2,2	2,1	2,0	1,4
Slovinsko	3,0	4,0	3,5	2,2	2,8	2,1	1,8	2,8	1,9	2,4	3,1
Španělsko	2,7	3,1	3,5	2,9	3,0	2,8	2,2	2,8	2,5	2,8	2,3
Švédsko	1,2	1,5	1,2	1,2	1,7	1,7	0,9	0,8	1,1	1,0	1,6

Pozn.: Šedé podbarvení buňky symbolizuje přerušení v časové řadě.

4.7 Závěrečné shrnutí

- V roce 2025 bylo v Česku **nemocensky pojištěno** celkem **4 707 tisíc osob**, o 58 tisíc osob méně než před rokem. Meziročně nejvýrazněji vzrostl počet pojištěných zaměstnanců v oblasti Zdravotní a sociální péče (o 9,2 tisíc, tj. o 2 %) a Vzdělávání (o 1,6 tisíc, tj. o 0,4 %).
- Stejně jako před rokem bylo mezi pojištěnci více žen (51 %) než mužů (49 %). V roce 2025 bylo nemocensky pojištěných 2 397 tisíc žen a 2 310 tisíc mužů. Počet pojištěných žen meziročně poklesl o necelých 27 tisíc (v relativním vyjádření o 1,11 %), mužů poté o 31 tisíc (1,33 %).
- V roce 2025 bylo nahlášeno celkem **2 498 tisíc případů dočasné pracovní neschopnosti**. Ve srovnání s rokem 2019 (obdobím před pandemií) došlo k nárůstu počtu případů o 583 tisíc (30,5 %). **Ženy** nahlásily 1 377 tisíc neschopenek, zatímco **muži** o něco méně, a sice 1 121 tisíc pracovních neschopností.
- Srovnáme-li rok 2025 s rokem 2019, **počet neschopenek pro nemoc** se zvýšil o 33,9 %. U **mužů** vzrostl o 29,1 % (+225,2 tisíc), u **žen** o 37,8 % (+354,9 tisíc). Za celý rok 2025 bylo nahlášeno 2 291,4 tisíc případů pracovní neschopnosti pro nemoc.
- V roce 2025 bylo vystaveno 43,7 tisíc neschopenek pro **pracovní úraz**, meziročně o 111 případů méně. Došlo k 87 smrtelným pracovním úrazům, o 17 více než v průběhu roku 2024.
- V roce 2025 připadalo **na 100 pojištěnců** 53,1 nově hlášených **případů dočasné pracovní neschopnosti**. O 12,6 případů více než v roce 2019. Tento ukazatel oproti roku 2019 vzrostl ve všech odvětvových sekcích. Nejvíce v sekci **Vzdělávání**, a to o 21,5 případu na 100 pojištěnců (o 60 %).
- Celkově strávili pojištěnci v roce 2025 v **pracovní neschopnosti 78 048 tisíc dnů**, o 3,9 % dnů méně než v roce 2019.
- **Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti** meziročně poklesla o 0,5 dne na hodnotu 31,2 dnů.
- **Ženy** strávily v roce 2025 v pracovní neschopnosti v průměru na 1 případ 30,9 dnů, muži 31,6 dnů. Ženám se meziročně průměrná délka pobytu v pracovní neschopnosti zkrátila o 0,4 dnů, mužům o 0,5 dnů.
- Nejdelší průměrnou délku trvání dočasné pracovní neschopnosti vykazovaly v roce 2025 odvětvové sekce Zemědělství, lesnictví, rybářství (46,2 dnů), Těžba a dobývání (44,8 dnů) a Stavebnictví (41,2 dnů). Nejkratší délku naopak sekce Informační a komunikační činnosti (18 dnů) a Vzdělávání (20,9 dnů).
- **Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti** v roce 2025 dosáhlo hodnoty 4,5 %, tedy stejně jako v roce 2024. V případě mužů činila hodnota 4,2 %, u žen poté 4,9 %. Celková hodnota průměrného procenta se vrátila přibližně na úroveň roku 2019.
- Během roku 2025 v Česku z důvodu dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz **denně na pracovištích v průměru chybělo 213,8 tisíc nemocensky pojištěných osob**, podobný počet jako v předchozím roce. Naopak oproti roku 2019, kdy tato hodnota činila 222,5 tisíc pojištěnců, se jednalo o 3,9% pokles.
- Téměř polovina (44,6 %) ukončených případů pracovní neschopnosti byla spojena s **nemocemi dýchací soustavy**, které si v průměru vyžádaly 11,3 dnů pracovní neschopnosti na jeden případ. **Nemoci pohybové soustavy** způsobily 15,3 % pracovních neschopností s průměrnou délkou trvání 62,1 dnů.
- Za rok 2025 bylo pojištěncům vyplaceno nemocenské ve výši 35,8 mld. Kč. Výdaje na nemocenské meziročně vzrostly o 1,7 mld. Kč, tj. o 5 %. Výdaje na nemocenské v přepočtu na jednoho pojištěnce činily 7 596 Kč, o 450 Kč více než před rokem.
- Hodnotou ukazatele standardizované míry **pracovní neschopnosti delší než 3 pracovní dny** se v roce 2023 řadilo **Česko na 16. místo** v rámci **EU27** (s počtem 677 pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob). V kategorii **smrtelných pracovních úrazů** se **Česko** v roce 2023 řadilo na **15. místo** v rámci **EU27** (s hodnotou 2,04 smrtelných pracovních úrazů na 100 tisíc zaměstnaných osob).